

Volební program
SNK Evropští demokraté
pro volby do Poslanecké sněmovny 2006

**Česká republika 2010 – evropská kvalita
a výkonnost**

Obsah

Proč volit SNK Evropští demokraté?		
1.	Fungující stát – rámec pro změnu	8
1.1.	Fungující stát potírá korupci	8
1.1.1.	Srozumitelné a účinné zákony	8
1.1.2.	Zrušení imunity a omezení nepřiměřených výhod politiků	9
1.1.3.	Osobní odpovědnost politiků za svá rozhodnutí	9
1.1.4.	Tvrdě proti střetu zájmů	9
1.1.5.	Úspornější a průhlednější veřejné zakázky	9
1.1.6.	Aktivně proti korupci	10
1.2.	Fungující stát zaručuje spravedlnost	10
1.2.1.	Soudnictví bez průtahů – soudci mají soudit ne úřadovat	11
1.2.2.	Soudci nejsou nad zákony – kárné postihy soudců	11
1.2.3.	Ochrana lidských práv a svobod	11
1.2.4.	Srozumitelné a kvalitní zákony bez novelizací	11
1.2.5.	Sčítání trestů u závažných trestných činů a vybraných přestupků	11
1.2.6.	Ochrana lidských práv a svobod občanů před svévolí úřadů	12
1.2.7.	Zjednodušení soustavy soudů a přímé rozhodování odvolacích soudů	12
1.3.	Fungující stát je bezpečný	12
1.3.1.	Armáda pod veřejnou kontrolou	12
1.3.1.1.	Angažovanost armády	12
1.3.1.2.	Strategické úkoly	13
1.3.1.3.	Reforma armády	13
1.3.1.4.	Průhledné financování	13
1.3.1.5.	Zvýšená kontrola	13
1.3.2.	Policie bez korupce a politických tlaků	13
1.3.2.1.	Spolupráce silových ministerstev a zpravodajských složek	13
1.3.3.	Policie čeká na reformu - zjednodušení řízení a efektivní kontrola	14
1.3.3.1.	Změna řízení policie	14
1.3.3.2.	Reforma inspekce MV	14
1.3.4.	Policie slouží a chrání - změna obrazu policie v očích veřejnosti	14
1.3.4.1.	Lepší obraz policie	14
1.3.4.2.	Změna vzdělávání policistů	14
1.3.5.	Podmínky pro kvalitní práci policie	15
1.3.5.1.	Nový služební zákon	15
1.3.6.	Pořádková a dopravní policie spolupracují s místní samosprávou	15
1.3.7.	Spolupráce v rámci EU zvýší naši bezpečnost	15
1.3.7.1.	Účast v zahraničních misích	15
1.3.8.	Kontrola a koordinace zpravodajských služeb	16
1.3.9.	Integrovaný systém ochrany obyvatelstva	16
1.4.	Výkonný stát sloužící občanům	16
1.4.1.	Přímá volba – osobní odpovědnost politiků	16
1.4.1.1.	Postavení starosty, primátora a hejtmána	17
1.4.1.2.	Postavení zastupitelstva	17
1.4.1.3.	Odvolání starosty	17
1.4.1.4.	Kontrolní mechanismy	17
1.4.1.5.	Volební systémy	17
1.4.1.6.	Přímá volba prezidenta	17
1.4.2.	Zákon o státní službě	17

1.4.2.1.	Vyšší výkon a odpovědnost – vyšší odměna	17
1.4.2.2.	Pracovní poměr na dobu neurčitou – definitivita	18
1.4.3.	Úspory v systému veřejné správy	18
1.4.3.1.	Audity na úřadech	18
1.4.3.2.	Zeštíhlení struktury ústředních orgánů	18
1.4.3.3.	Nejvyšší inspekční úřad	18
1.4.4.	Elektronická veřejná správa (e-government)	18
1.4.4.1.	Komunikace s úřadem z pohodlí domova	18
1.4.4.2.	Rozvoj elektronických komunikací	19
1.4.4.3.	Podpora Open Source formátů (Otevřené datové formáty)	19
1.4.4.4.	Korespondenční volby – v budoucnu také elektronicky	19
1.4.5.	Dokončení decentralizace veřejné správy - 14 plnohodnotných krajů	19
1.4.6.	Nevládní neziskový sektor	20
1.4.6.1.	Podpora nevládních neziskových organizací	20
1.4.6.2.	Legislativní rámec NNO	20
1.4.6.3.	Finanční zajištění NNO	20
1.4.6.4.	Statut Dobrovolníka	20
1.4.6.5.	Tvorba pracovních míst v neziskovém sektoru	20
1.5.	Sebevědomý stát v EU	21
1.5.1.	Podpora další integrace EU je v našem národním zájmu	21
1.5.1.1.	Současný stav	21
1.5.1.2.	EU à la carte – vybírám si, co se mi líbí	21
1.5.1.3.	Posílená spolupráce	21
1.5.1.4.	Spolupráce v oblasti spravedlnosti a vnitřní bezpečnosti	22
1.5.1.5.	Společná zahraniční politika	22
1.5.1.6.	Společná obranná a bezpečnostní politika	22
1.5.2.	Smlouva o ústavě pro Evropu	22
1.5.3.	Vstup do eurozóny	22
1.5.4.	Evropa volného trhu a práce	23
1.5.4.1.	Migrační politika	23
1.5.5.	Nezbytnost reformy společné zemědělské politiky	23
2.	Kvalitní život – cíl a podmínka prosperity	24
2.1.	Vzdělání otevírá cestu k úspěchu	24
2.1.1.	Základní a střední školství	25
2.1.1.1.	Přechod od memorování k samostatnému myšlení	25
2.1.1.2.	Motivující škola	25
2.1.1.3.	Vzdělaný a výkonný učitel	25
2.1.1.4.	Vyšší kvalita vzdělávání na 2. stupni základní školy	26
2.1.1.5.	Přijímání žáků na střední školy a právo svobodné volby	26
2.1.1.6.	Jazyková výuka	26
2.1.1.7.	Víceletá gymnázia	26
2.1.1.8.	Zavedení pravidelného monitorování kvality škol a jejich absolventů	26
2.1.1.9.	Počítačová gramotnost	27
2.1.2.	Vysokoškolské vzdělání	27
2.1.2.1.	Co nejvíce absolventů VŠ	27
2.1.2.2.	Stipendia studentům - školné fakultám	27
2.1.2.3.	Konkurenční prostředí	28
2.1.2.4.	Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání – tlak na vyšší kvalitu VŠ	28
2.1.2.5.	Celoživotní vzdělávání	28
2.1.3.	Mimoškolní výchova a vzdělávání	29

2.1.3.1.	Organizace zřizované státem a obcemi _____	29
2.1.3.2.	Nestátní aktivity _____	29
2.1.3.3.	Komunitní funkce škol _____	29
2.2.	Kultura je zdrojem hrdosti i prosperity _____	29
2.2.1.	1 % státního rozpočtu na kulturu _____	30
2.2.2.	Nová role ministerstva kultury _____	30
2.2.3.	Vícezdrojové financování kultury _____	30
2.2.4.	Transparentnost a otevřenost při rozhodování o grantech _____	30
2.2.5.	Ochrana svobodné tvorby umělců a tvůrců _____	30
2.2.6.	Ochrana kulturního dědictví _____	31
2.2.7.	Kultura jako nástroj k poznání naší země _____	31
2.2.8.	Kulturní vzdělanost _____	31
2.2.9.	Média veřejné služby (tzv. veřejnoprávní média) _____	31
2.2.10.	Odluka církví od státu _____	32
2.3.	Šetrná politika pro město a venkov _____	32
2.3.1.	Politika šetrnosti vychází z principů udržitelného rozvoje _____	32
2.3.2.	Šetrná doprava pro kvalitnější život _____	33
2.3.2.1.	Cíle dopravní politiky _____	33
2.3.2.2.	Šetrný přístup k dopravě _____	33
2.3.2.3.	Modernizace dopravní cesty _____	33
2.3.2.4.	Zlepšení dopravní dostupnosti _____	34
2.3.3.	Šetrné město _____	34
2.3.3.1.	Šetrné územní plánování _____	34
2.3.3.2.	Veřejná doprava _____	34
2.3.3.3.	Kvalitní infrastruktura _____	34
2.3.4.	Šetrná politika bydlení _____	35
2.3.4.1.	Role města v bytové politice _____	35
2.3.4.2.	Deregulace nájemného _____	35
2.3.4.3.	Omezení státní podpory hypoték a spoření _____	35
2.3.5.	Šetrná regionální politika _____	35
2.3.5.1.	Politika udržitelného rozvoje kraje _____	35
2.3.6.	Šetrná politika pro venkov _____	35
2.3.6.1.	Společná zemědělská politika EU _____	35
2.3.6.2.	Ministerstvo zemědělství a venkova _____	36
2.3.6.3.	Koncentrace na Program obnovy venkova _____	36
2.3.6.4.	Podpora pro nezemědělské živnostenské podnikání _____	36
2.3.6.5.	Vytvoření národního dotačního programu pro zemědělství _____	37
2.3.6.6.	Transformace pozemkových úprav _____	37
2.3.6.7.	Revitalizace opuštěných zemědělských areálů _____	37
2.3.6.8.	Urychlené ukončení restitucí _____	38
2.3.7.	Šetrné hospodaření v lese _____	38
2.3.7.1.	Hospodaření na lesní půdě _____	38
2.3.7.2.	Vlastnictví lesních pozemků _____	38
2.3.7.3.	Státní dohled _____	38
2.4.	Podpora rodiny, rovné příležitosti žen a mužů _____	39
2.4.1.	Rovné příležitosti žen a mužů _____	39
2.4.1.1.	Ženy na pracovním trhu _____	39
2.4.1.2.	Podpora větší účasti žen v politice _____	39
2.4.1.3.	Výchova k rovnoprávnosti _____	39
2.4.1.4.	Možnost volby _____	39

2.4.2.	Rovné příležitosti pro rodiny s dětmi	40
2.4.2.1.	Podpora rodičovství	40
2.4.2.2.	Podpora rodinám	40
2.5.	Rovné šance pro menšiny a potřebné	41
2.5.1.	Rovné příležitosti pro seniory	41
2.5.1.1.	Penzijní systém	41
2.5.1.2.	Mezigenerační solidarita, péče rodiny	41
2.5.2.	Rovné šance Romů	41
2.5.2.1.	Flexibilita sociální politiky vůči Romům	42
2.5.2.2.	Spolupráce s obcemi	42
2.5.2.3.	Změny vzdělávacího systému Romů	42
2.5.3.	Rovné příležitosti osobám se zdravotním postižením	42
2.5.4.	Rovné příležitosti potřebným	42
2.5.4.1.	Rovné příležitosti mládeži z výchovných ústavů a lidem po výkonu trestu s výjimkou recidivistů	42
2.5.4.2.	Lepší kontrola prostitučního prostředí a boj proti obchodu s lidmi	43
2.5.5.	Rovné příležitosti cizincům	43
3.	Prosperující společnost – výsledek změn	44
3.1.	Liberalizace trhu práce	45
3.1.1.	Politika lidských zdrojů	45
3.1.1.1.	Věda, výzkum a vývoj	45
3.1.1.2.	Zvyšování kvalifikace	46
3.1.1.3.	Motivující sociální systém	46
3.1.2.	Pružný trh práce	46
3.1.2.1.	Pružné zaměstnávání	46
3.1.2.2.	Nezaměstnanost versus zaměstnanost	46
3.1.2.3.	Imigrace	47
3.2.	Zlepšení prostředí pro podnikání	47
3.2.1.	Rozvoj malých a středních podniků	47
3.2.2.	Legislativní změny	47
3.2.3.	Konkurence a hospodářská soutěž	47
3.2.4.	Efektivní partnerství soukromého a veřejného sektoru – PPP	48
3.2.5.	Rizikový kapitál pomáhá inovovat	48
3.3.	Konsolidace veřejných rozpočtů	48
3.3.1.	Státní rozpočet	48
3.3.2.	Regionální a místní rozpočty	49
3.3.3.	Rozpočty fondů	49
3.4.	Daňová reforma – stabilita systému bez revolučních změn	49
3.4.1.	Daň z příjmu fyzických osob (DPFO)	50
3.4.2.	Daň z příjmu právnických osob (DPPO)	50
3.4.3.	Daň z přidané hodnoty (DPH)	51
3.5.	Reforma zdravotnictví	51
3.5.1.	Individuální zdravotně-pojistná smlouva	52
3.5.2.	Vícezdrojové financování zdravotnictví	52
3.5.2.1.	Základní pojistná sazba 10 - 12 %	52
3.5.2.2.	Přiměřená spoluúčast pacientů	52
3.5.2.3.	Paušální poplatky motivují	53
3.5.2.4.	Platby státu, krajů a obcí do systému zdravotnictví	53
3.5.2.5.	Nemocenské pojištění	53
3.5.3.	Rovné postavení zdravotních pojišťoven	53

3.5.4.	Zřízení nezávislého dozorčího orgánu _____	53
3.5.5.	Integrovaný informační systém ve zdravotnictví _____	54
3.6.	Důchodová reforma _____	54
3.6.1.	První pilíř – průběžný systém _____	54
3.6.2.	Druhý pilíř – povinný osobní účet _____	54
3.6.3.	Třetí pilíř - individuální penzijní pojištění _____	55
3.6.4.	Dobrovolné pojištění invalidní a pozůstalostní _____	55
3.7.	Reforma sociálních dávek _____	55
3.7.1.	Podpora v nezaměstnanosti – práce se musí vyplatit _____	56
3.7.2.	Rodičovský příspěvek _____	56
3.7.3.	Dávka na bydlení _____	56
3.7.4.	Vyrovňovací dávka u sociálně potřebných _____	56
	Energetická politika _____	56

Proč volit SNK Evropští demokraté?

Vážení spoluobčané!

Dostává se vám do ruky volební program SNK Evropští demokraté pro volby do Poslanecké sněmovny, které se uskuteční 2. a 3. června. Věříme, že vám nabídneme dostatek důvodů, abyste k volbám přišli a dali nám svůj hlas.

Nebudete již muset vybírat mezi špatným a horším v podobě současných vládních i opozičních stran, které tolikrát zklamaly vaši důvěru a které neustále prokazují, že nechtějí řešit palčivé problémy české společnosti. Usilujeme o to, abychom vám jako nejvýznamnější strana dosud nezastoupená v PS PČR, s podporou dalších neparlamentních stran a s řadou osobností z politiky i z veřejného života nabídli přesvědčivé důvody, proč si zasloužíme vaši podporu. Věříme, že tento program bude jedním z nich.

Náš program stojí na třech vzájemně propojených pilířích. Ekonomický rozvoj naší země a spokojenost našich občanů vyžadují výkonný a efektivní **fungující stát**. Tedy stát, který tvrdě potlačuje korupci ve všech jejích podobách, neobtěžuje byrokracií, důsledně chrání bezpečnost svých občanů a zaručuje vymahatelnost jejich práv, prosazuje se v Evropě i ve světě.

Fungující stát je rámcem pro **kvalitní život** jeho obyvatel. Proto k našim prioritám patří podpora vzdělání, rozvoj kultury, šetrný přístup k přírodě a zdrojům, stejně jako rovné šance všech obyvatel České republiky.

Naše spokojenost a fungování našeho státu závisí do značné míry na **prosperitě společnosti**. Nedosáhneme jí ničím jiným, než příznivějšími podmínkami pro podnikání, liberalizací trhu práce, zastavením zadlužování státu, přijetím eura, zjednodušením a snížením daní, reformou zdravotního a penzijního systému.

Vážení spoluobčané,

náš program je svým způsobem otevřený systém, který se vyvíjí tak, jak se mění okolní prostředí. Konzultovali jsme jeho jednotlivé části s experty a věříme, že se nám podaří do diskuse vtáhnout i širokou veřejnost. Budeme vám proto vděční za vaše připomínky či návrhy, které nám prosím pošlete na emailovou adresu info@snked.cz nebo poštou na adresu SNK Evropští demokraté, Radlická 2, 150 00 Praha 5. Můžete také telefonovat na čísla 257 310 334-5.

2. a 3. června máte právo volby! Využijte jej!

Předsednictvo SNK Evropští demokraté

1. Fungující stát – rámec pro změnu

Boj s rakovinou korupce je jasným úkolem pro novou, s transformací a posttotalitní politikou neumazanou politickou stranu. Mezi státy Evropské unie patříme k těm, které jsou nejvíce zasaženy korupcí. Úplatkářství neúměrně zatěžuje a deformuje nejen hospodaření státu, ale také fungování ekonomiky jako celku a tudíž i život a finance každého z nás. Morální dopady korupce ničí charakter české politiky a odpuzují občany od zájmu o věci veřejné. Válka proti korupci je proto páteří politického programu SNK Evropských demokratů.

Utáhněme opasek státu!

Fungující stát musí efektivně zajišťovat jistotu a bezpečí, zároveň však nesmí zbytečně utrácet naše peníze. SNK Evropští demokraté navrhují sloučení několika ministerstev i jiných institucí státní správy, decentralizaci rozhodování a převedení většího množství pravomocí na obce a kraje.

Stát má sloužit!

Politici a úředníci musí sloužit občanům, ale v současné době je tomu mnohdy naopak. Za naše daně očekáváme odpovídající služby a přístup. Budeme prosazovat zvýšení nároků na práci politiků i úředníků, odpovědné rozhodování o veřejných záležitostech a otevřený a zdvořilý přístup institucí k občanům.

1.1. Fungující stát potírá korupci

Za výsostnou prioritu naší politiky považujeme boj s korupcí ve všech jejích podobách. Korupce zásadním způsobem ohrožuje rovné šance občanů, ochromuje činnost veřejných institucí a je klíčovou příčinou rostoucí nedůvěry společnosti v politiky a celou veřejnou správu.

Korupce také poškozují stát ekonomicky, neboť činí veškeré ekonomické procesy nákladnějšími a odrazuje investory. Transparentnost rozhodovacích procesů a prostředí veřejné správy je podmínkou pro fungující, prosperující stát a kvalitní život jeho obyvatel, transparentnost procesů přispěje ke snížení korupčního prostředí a větší důvěře veřejnosti v systém veřejné správy.

1.1.1. Srozumitelné a účinné zákony

Budeme usilovat o přijetí jednoznačných a nekompromisních norem vedoucích ke snížení rizika korupčního chování politiků, úředníků veřejné správy, policistů a všech dalších veřejných činitelů. Za nezbytnou považujeme především zásadní novelizaci zákona o střetu zájmů a zákona o veřejných zakázkách, odstranění všech zbytečných administrativních procedur, které výskyt korupčního prostředí podporují, v neposlední řadě i zeštíhlení byrokracie. Stávající předpisy i zákony nabízejí spoustu příležitostí ke korupčnímu jednání. K problémům patří přílišná vágnost předpisů a jejich vzájemné protirečení si, koncentrace rozhodovacích pravomocí v jedné ruce bez možnosti nezávislé vnější kontroly, neefektivní regulace, nemožnost postihnout překračování pravomocí a neexistence kontrolních mechanismů.

1.1.2. Zrušení imunity a omezení nepřiměřených výhod politiků

Po zkušenostech se selháním některých vrcholných politiků v posledních letech je zapotřebí prosadit daleko přísnější kontrolu politiků a úředníků. Navrhujeme proto zrušit imunitu poslanců a senátorů, protože ji nepotřebují k výkonu své funkce – při něm jsou chráněni tzv. indemnitou, tedy nepostižitelností za hlasování a výroky pronesené při výkonu jejich mandátu. Ochrana nad rámec běžného občana v civilním životě není odůvodnitelná a vede ke ztrátě důvěry veřejnosti v politiky. Podobně odmítáme další neodůvodněné výhody politiků, jako je například zneužívání majáčků, výjimečné diety, bezplatné jízdné po ČR či nijak neomezené rozhodování o vlastních platech.

Zároveň navrhujeme zavedení indemnity pro krajské a místní zastupitele, kteří dnes nejsou ničím chráněni proti persekuci za své projevy a politickou činnost.

1.1.3. Osobní odpovědnost politiků za svá rozhodnutí

Navrhujeme prosadit princip osobní odpovědnosti zvolených politiků za své rozhodování v řídicích funkcích na úrovni obcí, krajů, vlády a dalších státních institucích. Současný model kolektivní odpovědnosti anonymních orgánů chceme nahradit nezpochybnitelnou odpovědností jednotlivých politiků za svěřenou činnost.

Striktní oddělení zákonodárné, výkonné a soudní moci je základním předpokladem fungování demokracie. Ministři příští vlády nesmí být členy parlamentu, nesmí být hájeni nesmyslnou doživotní imunitou, musí být kontrolovatelní parlamentní opozicí, musí zákonodárcům skládat účty ze svých rozhodnutí. Účast představitelů exekutivy v bezpečnostních, kontrolních či hospodářských výborech parlamentu je výsměchem naší demokracii, stejně jako jejich beztrestnost zajištěná poslaneckou imunitou. SNK Evropští demokraté budou prosazovat, aby ministři příští vlády po svém jmenování do funkcí složili parlamentní mandát, jak to činí ve většině vyspělých evropských států, respektive, aby byl zaveden tzv. klouzavý mandát.

1.1.4. Tvrdě proti střetu zájmů

Podporujeme přijetí tvrdšího zákona o střetu zájmů včetně širšího vymezení osob, na které se zákon vztahuje – tedy i rodinných příslušníků. Jsme pro zavedení veřejně kontrolovatelných majetkových příznání nejen pro politiky, ale i pro zaměstnance ve státní správě i v krajích a obcích, pro příslušníky bezpečnostních sborů a ozbrojených sil, pracovníky obecní policie, soudce a státní zástupce a zaměstnance v organizacích, které jsou převážnou měrou financovány z veřejných rozpočtů. Kontrola majetkových poměrů umožní potvrdit či vyloučit případné podezření na nelegálně nabytý majetek.

1.1.5. Úspornější a průhlednější veřejné zakázky

Zasadíme se o transparentnější zákon o veřejných zakázkách. Jsme přesvědčeni, že dosud přijaté verze zákona nedokáží účinně zamezit korupci. Navrhujeme proto takovou novelu zákona, která se zaměří na otevřenost procesu rozhodování a na právo veřejnosti na informace o průběhu veřejného výběrového řízení. Zadávání veřejných zakázek by mělo být kontrolovatelné prostřednictvím elektronických médií – tzv. elektronické tržiště. Prosadíme vícekolové řízení umožňující snížit výslednou cenu, omezíme přeprodávání zakázek a kartelové dohody

dodavatelů. Spolupráce soukromého a veřejného sektoru v projektech Public – Private – Partnership musí také podléhat přísnému režimu kontroly účelnosti a efektivity projektu.

1.1.6. Aktivně proti korupci

Budeme prosazovat zavedení předstírané nabídky úplatku od agentů-provokatérů a testy integrity pro zaměstnance státu a samospráv. Jsme pro urychlené zavedení bezhotovostní platby pokut udělených policií na místě. Zasadíme se o sloučení Útvaru odhalování nelegálních výnosů a daňové kriminality (tzv. finanční policie) a Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality, aby tyto orgány měly lepší podmínky a potřebné nástroje pro vyhledávání a řešení závažné hospodářské kriminality.

Aktivně podpoříme činnost nevládních organizací zabývajících se korupcí a jejich spolupráci se státními institucemi.

1.2. Fungující stát zaručuje spravedlnost

Česká justice trpí mnoha nedostatky, které ve finále odnášíme my všichni. Mnohdy máme oprávněný pocit, že nedokážeme reálně vymoci svá práva, že nenalezneme u soudů zastání a pokud ano, tak až s mnohaletým odstupem. Jistota občana, že ve státě vládne právo, zákonnost a pořádek, je přitom nezbytná pro samotné zachování fungující demokratické společnosti.

Naše soudnictví je pomalé a nepružné. Přitom u nás působí výrazně více soudců než v řadě jiných evropských zemí. Právní systém je komplikovaný, prochází neustálými změnami a není již nepřehledný jen pro občany, ale dokonce i pro odbornou veřejnost. Jmenování soudců na doživotí znemožňuje vytvořit soudcovský sbor složený výhradně ze schopných odborníků. Je téměř nemožné odvolat i ty soudce, kteří svou práci jednoznačně nezvládají.

Zločin je postihován podle nevyhovujícího trestního zákona, který neodpovídá současným potřebám a tendencím ve vězeňství. Pachatelé nejsou při výkonu trestu motivováni k práci a jimi poškození občané se proto málokdy dočkají odpovídajícího odškodnění.

Obzvláště nerovný je boj občanů s úřady. Soud sice smí nezákonné rozhodnutí úředníků zrušit, nemá však možnost přímo jej napravit. Občan se prakticky nemůže domoci odškodnění za nezákonná státní rozhodnutí, což se projevuje například při vyvlastňování bez adekvátní náhrady. Úpadkové řízení pro předlužené firmy vytváří prostor pro ohromné majetkové podvody.

Stát musí více investovat do materiálního, informačního a personálního vybavení soudů. Řádné soudní rozhodování představuje pilíř právního státu, který nebude stabilní a výkonný bez odpovídajících prostředků. Administrativní personál soudů musí být za dobře vykonanou práci odpovídajícím způsobem ohodnocen. Platy soudců pokládáme v současnosti za přiměřené.

Stát musí zaručit výkon pravomocného rozhodnutí. Obětem trestných činů a poškozeným je stát povinen v co nejširší možné míře pomoci. Vhodný zdroj finančních prostředků pro nápravu důsledků trestné činnosti lze zajistit prostřednictvím povinné práce vězňů.

1.2.1. Soudnictví bez průtahů – soudci mají soudit ne úřadovat

Spravedlnost je třeba nalézt a vykonat v co nejkratší době. Chceme zjednodušit procesní předpisy a dát soudům možnost používat i méně tradičních postupů, aby mohly rozhodovat rychleji, například umožnit odvolávání jenom proti rozsudkům, vést strany sporu ke smírnému urovnání atd.

Soudci se musí věnovat výhradně vlastní rozhodovací činnosti ve sporech, přípravu soudního jednání je třeba svěřit administrativním pracovníkům soudů. Jejich výkonnost lze hodnotit a porušení povinností je třeba přísně trestat. Soudce však musí být současně i opravdovým vedoucím týmu svých spolupracovníků, musí mít možnost si sám vybrat schopné úředníky a mít vliv na jejich odměňování.

1.2.2. Soudci nejsou nad zákony – kárné postihy soudců

Nezstranný soudce je garantem spravedlnosti a právního státu. Nezávislost justice však nemůže být záminkou pro absolutizaci postavení soudců. Kandidát na soudce by měl být nejprve jmenován do funkce na tří- až pětileté období a teprve po vyhodnocení jeho činnosti může následovat jmenování natrvalo. Soudci jsou povinni neustále se vzdělávat. V zájmu větší transparentnosti justice a její profesionalizace požadujeme zveřejňování soudních rozhodnutí elektronickou cestou, při zachování nezbytné míry ochrany soukromí a osobních údajů. Tím se zvýší i tlak na soudce rozhodovat spory odborně a nezstranně.

1.2.3. Ochrana lidských práv a svobod

Občanská práva a svobody nelze s výjimkou mimořádných situací omezovat. Naopak je třeba posílit záruky proti jejich porušování. Odmítáme návrhy bezpečnostních složek státu, které pod rouškou potírání terorismu žádají omezení některých základních práv. Také vyvlastnění je zcela mimořádným prostředkem při prosazování veřejných zájmů a nelze jej zneužívat. Usilujeme o plnou finanční náhradu za vyvlastněný majetek.

1.2.4. Srozumitelné a kvalitní zákony bez novelizací

Požadujeme revizi právního řádu, jeho stabilizaci a přijímání právních předpisů jen po kvalitní legislativní přípravě, podrobné diskusi s odbornou veřejností a posouzení dopadu na oblast podnikání a na podmínky zaručující kvalitu života.

1.2.5. Sčítání trestů u závažných trestných činů a vybraných přestupků

Společnost ohrožuje bezohlednost a kriminalita. V případě spáchání více závažných trestných činů a vybraných přestupků (zejména proti občanskému soužití) proto prosazujeme sčítání jednotlivých trestů. Trest smrti však z důvodů morálních i praktických (mezinárodní úmluvy, nulový preventivní efekt) považujeme za nepřijatelný.

1.2.6. Ochrana lidských práv a svobod občanů před svévolí úřadů

Nezákonná rozhodnutí úředníků budou soudy moci nejen rušit, ale i nahrazovat vlastními rozhodnutími. V zájmu rychlého odstranění důsledků nezákonných rozhodnutí požadujeme, aby soudy – pokud se nejedná o obzvlášť komplikovaný případ – zároveň rozhodly o náhradě veškeré způsobené újmy. Při konkursních řízení musí být posílena role a práva věřitelů oproti současné široké a často zneužitelné pravomoci konkursních soudců a správců.

Občanská práva a svobody nelze s výjimkou mimořádných situací omezovat. Naopak je třeba posílit záruky proti jejich porušování. Odmítáme návrhy bezpečnostních složek státu, které pod rouškou potírání terorismu žádají omezení některých základních práv. Také vyvlastnění je zcela mimořádným prostředkem při prosazování veřejných zájmů a nelze jej zneužívat. Usilujeme o plnou finanční náhradu za vyvlastněný majetek.

1.2.7. Zjednodušení soustavy soudů a přímé rozhodování odvolacích soudů

SNK Evropští demokraté navrhují zrušit vrchní soudy. Současně trváme na posílení sjednocovací role při rozhodování nejvyšších soudů. Žádáme, aby soudy vyššího stupně musely rozhodnout a nemohly případ opakovaně vracet k soudům nižšího stupně kvůli porušení procesních pravidel.

1.3. Fungující stát je bezpečný

Jedním z cílů politiky Evropských demokratů je maximální zvýšení bezpečnosti všech českých občanů i cizinců nacházejících se na našem území. Hrozby a rizika globalizovaného světa, především mezinárodní terorismus, kladou na bezpečnostní složky států nové nároky. Nebezpečí organizovaného zločinu, terorismu a extremismu stírá rozdíl mezi vnitřní a vnější bezpečností. Za strategickou prioritu naší země proto považujeme podporu a posilování vnitřní bezpečnostní politiky Evropské unie.

1.3.1. Armáda pod veřejnou kontrolou

SNK Evropští demokraté si velmi váží profesionalitu a odvahy českých vojáků. Proto se zasadí o to, aby mnoho let probíhající reforma vedla ke vzniku armády, která bude schopna reagovat na aktuální světové hrozby, bude odpovídat požadavkům na kolektivní i domácí obranu. K hlavním úkolům patří zastavit mrhání finančními prostředky. SNK Evropští demokraté se všemi silami zasadí o to, aby politické zadání reformy bylo stanoveno transparentně, profesionálně a odpovědně. Za nezbytný nástroj považujeme jak vnitřní kontrolu financování a účinnosti armádní reformy, tak i kontrolu parlamentní.

1.3.1.1. Angažovanost armády

Armáda musí být zcela apolitickým tělesem. Její smysluplnou a úspěšnou existenci umožní pouze přesně, odpovědně a profesionálně stanovené cíle. Mnohé dosavadní pokyny byly nejasné, vágní a nepřesné, ať již v důsledku politické nejednoznačnosti, nedostatku politické odvahy či kvůli finančním machinacím. Cílem Evropských demokratů je přispět k vytvoření přesného a odpovědného zadání pro angažovanost armády v kolektivní obraně a v zahraničních misích.

1.3.1.2. Strategické úkoly

Již mnoho let probíhající reforma armády nevede k požadovanému cíli. Je zřejmé, že mezinárodní terorismus, hrozby ze strany nedemokratických států, riziko rozšíření jaderných a biologických zbraní či ohrožení vyvolaná například klimatickými změnami kladou před NATO, společnou evropskou obrannou a bezpečnostní politiku a jednotlivé armády nové požadavky. Podstatou transformace Armády ČR je vznik rychle přepravitelných a rozmístitelných, vysoce profesionálních vojenských jednotek, které dokáží efektivně plnit cíle svých misí. SNK Evropských demokratů přikládají zásadní důležitost působení našich vojáků v jednotkách rychlého nasazení a v zahraničních misích.

1.3.1.3. Reforma armády

Cílem Evropských demokratů není neúměrné zvýhodnění vysloužilých příslušníků ozbrojených sil. Přednost musí dostat ti, kdo jsou ochotni plnit nejnáročnější úkoly, zvyšovat své jazykové a strategické vzdělání a působit v zahraničních misích. Vojáci, kteří prokáží schopnost efektivně spolupracovat s našimi spojenci a plnit úkoly za jakýchkoli podmínek, budou mít zajištěn kariéerní postup. České armádě se v současnosti nedaří udržet si kvalitní – často v zahraničí vycvičené – vojáky, kterým by měla nabídnout nezpochybnitelný profesní růst a umožnit jim projít všemi klíčovými rolemi, bojovým nasazením počínaje a velitelskými pozicemi konče. V podmínkách, kdy se prudce mění požadavky na schopnosti, kvalifikaci a výkonnost profesionálních vojáků, si nemůžeme dovolit dále plýtvat kvalitními lidskými zdroji.

1.3.1.4. Průhledné financování

Rozpočet Armády ČR již nesmí být finančním zdrojem pro jiné resorty či politické strany. Pro obnovení hrdosti a společenské prestiže armády jsou SNK Evropských demokratů připraveni zavést v resortu obrany moderní metody financování, provést personální a výkonnostní audit, zrušit současné netransparentní účetní systémy a nahradit je jasným, průhledným a kontrolovatelným účetnictvím.

1.3.1.5. Zvýšená kontrola

V parlamentní demokracii mají zásadní kontrolní úlohu orgány parlamentu, zejména Výbor pro obranu a bezpečnost Poslanecké sněmovny. SNK Evropských demokratů požadují, aby občané získali za své vynaložené prostředky výkonnou a profesionální armádu, aby každý velící důstojník začínal od základních funkcí a postupoval podle výsledků, a nikoliv protekce. Zasadíme se, aby byly důsledně eliminovány a potrestány všechny případy zneužívání prostředků vynaložených na obranu.

1.3.2. Policie bez korupce a politických tlaků

SNK Evropských demokratů budou prosazovat, aby se Policie ČR dokázala vypořádat s korupcí ve svých řadách. Za nezbytné považujeme především rychlé přijetí zákona o střetu zájmů, zavedení bezhotovostní platby pokut dopravní policii a odstraňování všech zbytečných administrativních procedur, které výskyt korupčního prostředí podporují. Budeme usilovat o právní zakotvení předstírané nabídky úplatku a kontroly majetkových poměrů.

1.3.2.1. Spolupráce silových ministerstev a zpravodajských složek

Dosavadní rivalitu ministerstev vnitra, obrany, zahraničí, jakož i policie, armády a jejich zpravodajských složek je nutné okamžitě ukončit. Tyto orgány musí sdílet veškeré podstatné informace jakož i technické podmínky. Zároveň je zapotřebí redukovat zpravodajské, analytické

a koordinační složky prostřednictvím odstranění všech nadbytečných zdvojení v jejich zahraničních, informačních a zpravodajských sekcích. Nejen činnost jednotlivých orgánů, ale především úroveň jejich spolupráce, je nutné podřídit demokratické kontrole.

Nezbytným předpokladem úspěchu je lepší sdílení informací včetně vzájemné horizontální informovanosti, vypracování systému oprávnění pro sdílení informací a spolupráce v analytické činnosti. Žádáme vypracování jednoduchého, jasného a zřetelného bezpečnostního systému, konkretizaci postihu za jeho porušování a jednoznačné stanovení odpovědnosti a časových lhůt. Zásadním úkolem je zdokonalení činnosti Bezpečnostní rady státu a jejích pracovních orgánů.

1.3.3. Policie čeká na reformu - zjednodušení řízení a efektivní kontrola

1.3.3.1. Změna řízení policie

Systém řízení Policie ČR je byrokratický, neprůhledný a obsahuje neadekvátní množství řídicích funkcí a administrativy. Zasadíme se proto o zeštíhlení a zjednodušení policejní struktury. Občané potřebují policisty v ulicích, ne v kancelářích.

Snížíme počet řídicích úrovní a posílíme tak odpovědnost vedoucích pracovníků. Níže postavení policisté ponесou konkrétní odpovědnost za rozhodování ve svém úseku.

Struktura policejního prezidia musí být významně zeštíhlena. Podstata jeho činnosti nemá spočívat v řízení každodenního výkonu služby, nýbrž v analytické činnosti a v tvorbě efektivní metodiky pro podřízené krajské správy a oblastní ředitelství.

1.3.3.2. Reforma inspekce MV

SNK Evropští demokraté chtějí prosadit nezávislou a efektivnější kontrolu policejní práce. Inspekce ministra vnitra nevyhledává a nepotírá kriminalitu v řadách policie dostačujícím způsobem, stejně jako nedokáže účinně odhalovat napojení organizovaného zločinu na policejní struktury. Považujeme za neudržitelné, aby kontrolní útvary policie spadaly pod pravomoc velitelů, jejichž úsek je vyšetřován.

1.3.4. Policie slouží a chrání - změna obrazu policie v očích veřejnosti

1.3.4.1. Lepší obraz policie

Policie má „Sloužit a chránit“. Potřebuje novou firemní kulturu, aby dokázala plnit vysoké nároky kladené na moderní policejní sbor a aby se ve svých řadách dokázala účinně vypořádat s korupcí. Policie je příliš militarizovaná, místo služby veřejnosti klade hlavní důraz na hodnostní hierarchii a plnění předpisů a nařízení. Chceme z policie vytvořit instituci, v níž všichni přispívají k dosažení společných cílů a podle toho jsou také odměňováni.

1.3.4.2. Změna vzdělávání policistů

Dnešní systém vzdělávání je nepružný, nekvalitní a převážně formální. Změna musí nastat i v systému personální práce a přípravě manažerů policie. V současné době není pravidlem, aby byli do řídicích funkcí systematicky a dlouhodobě připravováni schopní policisté. V řadách Policie ČR převažuje rigidní disciplína a subordinace na úkor efektivních manažerských technik a postupů. Tento stav policii trvale oslabuje. Chceme zajistit, aby se na vedoucí místa prosadili nejschopnější členové sboru s příslušným vzděláním a s kvalitními výsledky bez ohledu na délku jejich služebního poměru nebo vztahu k nadřízeným pracovníkům.

1.3.5. Podmínky pro kvalitní práci policie

1.3.5.1. Nový služební zákon

Policie ČR potřebuje ke stabilizaci nový služební zákon, který by stanovil jasná pravidla její činnosti a poskytl policistům náležitě sociální a materiální záruky. Zákon nesmí být prostředkem k vyplácení neadekvátních částek za výslužné, ale musí se zaměřit na policisty ve výkonu služby a vytvářet důstojnější podmínky pro jejich práci. Přednostní je motivace mladých, vzdělaných profesionálů pro práci u specializovaných útvarů. Musí skončit praxe, kdy provinivší se policista odejde dříve, než je potrestán, a těší se stejným výhodám, jako jeho bezúhonní kolegové. Tvrdě se zasadíme za odebrání výsluh bývalým pracovníkům StB.

Do základních útvarů je proto nutné investovat nejen lidský potenciál, ale i potřebné technické vybavení, které policistům umožní vykonávat práci na evropské úrovni.

1.3.6. Pořádková a dopravní policie spolupracují s místní samosprávou

SNK Evropští demokraté prosazují intenzivnější vztah pořádkové, dopravní policie a samospráv s jasně definovanou nezávislostí Městské policie na státu a státní správě: dáme obcím, městům a krajům možnost ovlivňovat a podílet se na stanovení priorit pro činnost Policie ČR v jejich regionu. To obcím umožní snížit náklady na provoz Obecní či Městské policie, které dnes mnohdy představují jediný způsob, jak trvale zajistit lokální bezpečnost. Obecní policie v současnosti převážně doplňuje práci dopravní a pořádkové policie, místo aby se soustředila na řešení občanského soužití, přestupkovou činnost a pořádek na veřejných prostranstvích.

Budeme proto důsledně prosazovat celkovou reformu práce Policie ČR, pojetí policejní práce jako služby veřejnosti a vytváření užších vazeb policistů s místní komunitou.

1.3.7. Spolupráce v rámci EU zvýší naši bezpečnost

SNK Evropští demokraté jsou připraveni přispět ke zlepšení spolupráce mezi ČR a orgány unie – radou ministrů vnitra, Europolem, Eurojustem, ale také se Spojenými státy a s NATO.

Bezvýhradně podporujeme začlenění České republiky do všech bezpečnostních orgánů, institucí a uskupení unie. Jsme také pro přijetí nezbytných opatření, doporučení, usnesení a konvencí EU k zajištění společné bezpečnosti.

Hodláme proto změnit dosud nekoncepční a pomalý postup našeho státu v této oblasti. Jsme pro vznik evropského systému včasného varování a společného krizového centra, podporujeme změnu postavení Eurojustu a Europolu, účinnější výměnu zpravodajských informací a okamžité přijetí všech konvencí týkajících se praní špinavých peněz a dohledu nad bankovním sektorem včetně kontroly kont.

1.3.7.1. Účast v zahraničních misích

SNK Evropští demokraté jednoznačně podporují maximální přípravu, vzdělávání a výcvik policistů pro účast v zahraničních misích EU či OSN. Považujeme za důležité, aby byl vytvořen kvalitní systém výběru a vzdělávání policistů, kteří by v budoucnu měli být vysíláni do zahraničí. Účast Policie ČR na zahraničních misích je prostředkem ke zvyšování kultury a efektivity Policie ČR a tím i k dosažení větší bezpečnosti nás všech.

1.3.8. Kontrola a koordinace zpravodajských služeb

Zavedeme lepší koordinaci práce zpravodajských služeb, zajištění jejich akceschopnosti a efektivní, zároveň však transparentní činnost. Zpravodajské služby budou podléhat přímé kontrole Poslanecké sněmovny s nepominutelnou rolí opozice. Zpravodajské složky musí komunikovat s odbornou veřejností, s nevládním sektorem i s médii. SNK Evropští demokraté budou usilovat o vypracování zákona o kontrole zpravodajských služeb, jehož absence je podstatným nedostatkem bezpečnostního systému ČR. Až do přijetí zmíněného zákona považujeme jakékoli posilování kompetencí zpravodajských služeb a speciálních policejních složek za nepřijatelné.

1.3.9. Integrovaný systém ochrany obyvatelstva

Důležitou součástí každého bezpečnostního systému je systém krizového řízení. Jeho účelem je zajistit reakci státu na mimořádné či krizové situace (povodně, havárie velkého rozsahu, masové narušení státních hranic apod.). SNK Evropští demokraté budou prosazovat novelizaci krizové legislativy a jasnější rozdělení pravomocí jednotlivých stupňů krizového řízení: musí být jasně stanovena odpovědnost vlády, Bezpečnostní rady státu, Ústředního krizového štábu a všech odpovídajících orgánů na krajské a obecní úrovni. Nedostatek řídicích pravomocí na centrální úrovni a nejasnosti v otázkách subordínace jednotlivých prvků systému krizového řízení nemohou být řešeny ad hoc v době krize, nýbrž s předstihem prostřednictvím zákona.

1.4. Výkonný stát sloužící občanům

Stát má zajišťovat jen činnosti, které nedokáže pokrýt jiný subjekt veřejné správy, soukromá sféra nebo neziskový sektor a má zaměstnávat jen tolik lidí, kolik je nezbytně nutné.

Předpokladem pro lepší výkonnost veřejné správy je odstranění nadbytečných nebo opakujících se činností, zlepšení horizontální i meziresortní koordinace, personální stabilizace a odpolitizování ústředních institucí. Součástí úspor je také redukce ministerstev a dalších úřadů.

Jedním z nástrojů zvýšení efektivity veřejné správy je e-government – elektronická veřejná správa – odstraňující potřebu osobní návštěvy úřadů a omezující korupční prostředí.

Podporujeme zavedení korespondenčního hlasování, a to doma i v zahraničí. Čeští občané žijící v cizině mají právo ovlivňovat vývoj ve své vlasti. Podporujeme také snahy o zavedení elektronického hlasování.

1.4.1. Přímá volba – osobní odpovědnost politiků

Budeme usilovat o prosazení přímé volby starostů, hejtmanů a primátorů. Jejím smyslem je posílení odpovědnosti, nezávislosti a vlivu vedoucího představitele, zajištění jeho kontrolovatelnosti a přesné stanovení podmínek, za nichž může být odvolán. Přímá volba také odstraní netransparentnost provázející jednání rady a posílí kontrolní a koncepční role zastupitelstva. Zvýší se vazba politiků na občany, naopak omezen bude vliv politických stran. Každý volič bude vědět, který člověk je odpovědný za každé konkrétní rozhodnutí.

1.4.1.1. Postavení starosty, primátora a hejtmana

Starosta bude manažerem obce a jejím hlavním představitelem. Post starosty získá větší autoritu a význam, a to na lokální i centrální úrovni.

1.4.1.2. Postavení zastupitelstva

Zastupitelstvo v důsledku přímé volby starosty změní svoji roli. Bude více plnit legislativní, koncepční a kontrolní funkci a mělo by představovat přirozenou protiváhu ke starostovi. Funkce starosty bude neslučitelná s funkcí člena zastupitelstva. Kandidátní listiny budou otevřené i pro občanské spolky a sdružení.

1.4.1.3. Odvolání starosty

Odvolání starosty bude možné pouze na základě obecního referenda, pokud se pro vysloví více než 50 procent zúčastněných voličů. Starosta bude také moci být zbaven funkce v důsledku pravomocného stíhání za úmyslný trestný čin.

1.4.1.4. Kontrolní mechanismy

Při navrhovaném posílení ekonomické samostatnosti obcí a krajů a změně postavení volených orgánů, doporučujeme posílit roli Nejvyššího kontrolního úřadu (NKÚ) a zajistit mu možnost kontroly nakládání s veřejnými prostředky. V současnosti je dozor NKÚ omezen na nakládání se státními dotacemi a samosprávné rozhodování o financích je obtížně kontrolovatelné.

1.4.1.5. Volební systémy

Zastupitelstvo bude voleno na čtyři roky. Navrhujeme odlišný volební systém pro obce do 2000 obyvatel, který bude založen na principu jedné kandidátní listiny a zisku mandátů podle počtu získaných hlasů. Ve větších obcích, městech a v krajích zachováme stávající poměrný systém.

Starosta bude volen metodou jednokolového většinového systému. Volební období starosty lze prodloužit na sedm let, čímž se jeho mandát jednoznačně oddělí od zastupitelstva a starosta tak získá prostor pro uskutečňování dlouhodobých koncepcí.

1.4.1.6. Přímá volba prezidenta

Ze snahy SNK Evropsší demokracie podpořit přímou a osobní odpovědnost politika vyplývá i podpora přímé volby prezidenta republiky.

1.4.2. Zákon o státní službě

1.4.2.1. Vyšší výkon a odpovědnost – vyšší odměna

Oddalování platnosti zákona o státní službě je podle SNK Evropsší demokracie jednou z příčin nízké výkonnosti veřejné správy. Dosavadní Zákoník práce z roku 1963 je již zcela nevyhovující. Neumožňuje učinit odpovídající personální změny, pružně snížit počet pracovníků a brání jejich rychlému přeškolení, reorganizaci a zvýšení výkonu. Nadměrná jistota místa nahrává i nevykonným pracovníkům, zároveň však přetrvávající personální nestabilita představuje těžkou překážku na cestě k lepšímu fungování státní a veřejné správy.

SNK Evropsší demokracie proto navrhuje ukončit současný provizorní stav a uvést v platnost upravený zákon o státní službě v takové podobě, která zvýší osobní odpovědnost, umožní vyvození důsledků z chyb a vytvoří tlak na stálý růst kvalifikace, což se týká především jazykové

vybavenosti. Zvýšení osobní odpovědnosti se musí odrazit v odpovídajícím osobním ohodnocení a další motivaci zaměstnanců státní správy.

1.4.2.2. Pracovní poměr na dobu neurčitou – definitiva

SNK Evropsší demokracie požadují, aby byla dokončena reforma veřejné správy a došlo ke snížení počtu řídicích stupňů i jiných orgánů a jejich zaměstnanců. Je nezbytné ohodnotit kvalifikační a personální předpoklady jednotlivých pracovníků. Po navrhovaném přechodném období je na místě uvést v platnost tzv. definitivu, která posílí motivaci, odpovědnost a vzdělávání úředníků a zároveň též zajistí personální stabilitu a sníží zpolitizovanost veřejné správy. SNK Evropsší demokracie podpoří rozšíření okruhu osob s definitivou. Součástí podmínek pro zavedení definitivy je i uplatnění zákona o střetu zájmů na dotyčné úředníky.

1.4.3. Úspory v systému veřejné správy

1.4.3.1. Audity na úřadech

SNK Evropsší demokracie budou prosazovat audit kompetencí a personální audit v úřadech ústředních orgánů státní správy i v úřadech samosprávných celků. Cílem auditů je zvýšení výkonnosti pracovníků a zároveň omezení jejich počtu. Podle našich propočtů je na místě snížit počet úředníků zaměstnaných ve státních orgánech a organizacích až o 30 procent.

1.4.3.2. Zeštíhlení struktury ústředních orgánů

SNK Evropsší demokracie jsou přesvědčeni, že dosavadní struktura ministerstev neodpovídá skutečné potřebě výkonného státu, ale spíše nutnosti obsadit jejich vedení členy vládních stran. Podobně lze redukovat velikost a strukturu dalších ústředních orgánů. SNK Evropsší demokracie podpoří postupné snižování počtu ministerstev a dalších institucí státní správy, jejich spojování a změnu jejich kompetencí.

1.4.3.3. Nejvyšší inspekční úřad

Pokusíme se prosadit, aby sloučením potravinářské, obchodní, veterinární a hygienické inspekce, Úřadu pro míry a váhy, Inspektorátu bezpečnosti práce a Inspekce sociálních služeb (pro Standardy kvality sociálních služeb) vznikl Nejvyšší inspekční úřad. Tento jediný ústřední orgán by dokázal při inspekční činnosti působit mnohem koordinovaněji, jednotlivé výstupy kontrolních týmů (oddělených podle zaměření) by byly navzájem více provázány a státní dozor by se tak stal efektivnějším.

1.4.4. Elektronická veřejná správa (e-government)

1.4.4.1. Komunikace s úřadem z pohodlí domova

Podporujeme politiku elektrické veřejné správy (e-governmentu) jako nástroje pro usnadnění komunikace občana s úřady a zvýšení efektivity veřejné správy. Občan tak může omezit osobní komunikaci s úřady a starat se o své záležitosti z domova, ze zaměstnání nebo z internetových kiosků. Osobní návštěva úřadu bude nezbytná pouze v komplikovaných případech. Tím omezíme byrokracii a současně zvýšíme výkonnost veřejné správy.

Prosazujeme, aby úřady vzájemně komunikovaly prostřednictvím vzdáleného přístupu a obstaraly tak potřebné podklady pro občany. Zpřístupníme veškeré veřejné legislativní/správní

dokumenty v elektronické formě a zajistíme dostupnost registrových a rejstříkových informací v elektronické formě, čímž také pomůžeme k větší průhlednosti.

Občan, který není schopen či ochoten komunikovat s úřady elektronicky, si ovšem bude moci i nadále vyřídit své záležitosti tradičním způsobem.

1.4.4.2. Rozvoj elektronických komunikací

Úspěšné zavedení a praktický denní provoz e-governmentu je podmíněn širokou dostupností vysoce spolehlivých a cenově přiměřených telekomunikačních služeb. To se týká především širokopásmového přenosu dat včetně přístupu k internetu.

V oblasti elektronických komunikací podporujeme liberalizační koncepci Evropské unie. Podle ní jsou komunikační služby poskytovány především soukromou sférou s tím, že:

- státní sektor zasahuje pouze tam, kde je třeba budovat infrastrukturu elektronické komunikace za podmínek, které neumožňují návratnost vložených investic,
- je plně respektován princip technologické neutrality,
- bývalí státní monopolní operátoři umožňují přístup alternativním operátorům ke své infrastruktuře za ceny, které jsou orientovány nákladově a umožňují návratnost vložených investic.

SNK Evropští demokraté plně podporují další rozvoj služeb elektronických komunikací v ČR a ustanovení tzv. dotačního titulu na rozvoj vysokorychlostního přístupu, do něhož stát vloží finance ve výši 1 procenta z výnosu privatizace Českého Telecomu. Z prostředků dotačního titulu budou spolufinancovány infrastrukturní projekty z oblasti místních sítí. Podmínkou vždy bude finanční spoluúčast regionu (kraje) a realizátora projektu, stejně jako volný přístup operátorů k infrastruktuře. Rozhodování o uvedených prostředcích se bude odehrávat v naprosto transparentním prostředí prostřednictvím internetu.

1.4.4.3. Podpora Open Source formátů (Otevřené datové formáty)

SNK ED podporují širší využití otevřených datových formátů např. HTML, OpenDocument, pdf a pod. Pro komunikaci veřejné správy s občanem je třeba používat standard „OpenDocument“, především pro datové formuláře, aby je bylo možno vyplnit textovým editorem a zpracovávat automatizovaně.

1.4.4.4. Korespondenční volby – v budoucnu také elektronicky

SNK Evropští demokraté odmítají komplikovaný systém volby pro občany žijící v zahraničí. Po desetiletí nemožnosti volit vůbec, jsou krajané nuceni dojíždět na vzdálené ambasády nejprve k registraci a následně k vlastní volbě.

Navrhujeme proto možnost korespondenční volby, a to jak pro krajané v cizině, tak i doma, kdy by bylo možno odvolit cca týden před termínem voleb.

S rozvojem elektronického podpisu a tedy bezpečné identifikace také navrhujeme, aby občané mohli v souvislosti s rozvojem širokopásmového internetu a elektronického podpisu volit také pomocí e-mailu, a to doma i v zahraničí.

1.4.5. Dokončení decentralizace veřejné správy - 14 plnohodnotných krajů

SNK Evropští demokraté plně podporují přesun odpovědností na kraje včetně dokončení přesunu státních a soudních kompetencí. Dokončíme transformaci ústředních orgánů, aby v každém kraji

existovaly stejné a srovnatelné orgány samosprávy i státní správy. Vytvoříme 14 krajských soudů a přesuneme i vybrané orgány státní správy, aby svoji činnost vykonávaly v hranicích současných krajů. Současně prověříme dosavadní rozsah kompetencí státní správy a zdvojené nebo nadbytečné činnosti zrušíme.

1.4.6. Nevládní neziskový sektor

Organizace nevládního neziskového typu (NNO) jsou v mnoha oblastech schopny mapovat a řešit problémy společnosti mnohem lépe, účinněji, levněji a citlivěji než stát. SNK Evropští demokraté budou prosazovat všestrannou podporu NNO, aby tyto mohly naplno využít svých znalostí a schopností ve prospěch naší země. Chceme posílit pozici NNO jako zástupců veřejnosti, kteří jsou přínosem díky aktivnímu přístupu a dobré znalosti cílových skupin občanů. Proto je zapotřebí zajistit pro práci NNO odpovídající právní a fiskální podmínky. Navrhujeme proto zavedení daňových asignací jak u právnických tak i fyzických osob.

1.4.6.1. Podpora nevládních neziskových organizací

Podporou a dlouhodobým rozvojem procesu komunitního plánování chceme zajistit odpovídající úroveň služeb pro konkrétní cílovou skupinu obyvatel v dané lokalitě. Budeme prosazovat nastavení jasných a smysluplných pravidel pro všechny zainteresované účastníky komunitního plánování včetně subjektů neziskového charakteru. Podpoříme také uplatnění neziskových subjektů při zajišťování služeb v regionu.

1.4.6.2. Legislativní rámec NNO

Chceme nahradit dílčí legislativní opatření vznikem uceleného a přehledného právního rámce. Vnímáme nutnost jasné definice neziskového sektoru a veřejně prospěšných činností v rámci právního systému ČR. V daňových předpisech budeme zohledňovat nevýdělečné aktivity a doplníme chybějící definice hlavní a vedlejší činnosti v obecných a daňových zákonech. Naším cílem je zajistit NNO pozici seriózního a důvěryhodného partnera pro třetí osoby.

1.4.6.3. Finanční zajištění NNO

Zavedeme daňové asignace, podpoříme dlouhodobá partnerství NNO a podnikatelského sektoru. Zjednodušíme daňové předpisy tak, aby NNO mohly s dostatečnou jistotou určovat své daňové povinnosti. K lepšímu finančnímu zajištění přispěje i zlepšení komunikace mezi NNO a veřejnou správou, vyjasnění dotačních cílů jednotlivých ministerstev a postupné vytváření podmínek pro rozvoj neziskových organizací v duchu sociální ekonomie. Budeme dále podporovat procesy napomáhající rozvoji filantropie v ČR, zejména sociální odpovědnost a individuální dárcovství.

1.4.6.4. Statut Dobrovolníka

Přesným vymezením pojmu „dobrovolnictví“ a vytvořením obecně platné metodiky umožníme započítávání činnosti dobrovolníků do spolufinancování grantů a dotací ze Sociálního fondu EU. Zaměříme se na novelizaci právních norem (zákon o dobrovolnictví 198/2002 – vymezení činnosti dobrovolníka, akreditované činnosti, vztah k nadřazeným normám atd.)

1.4.6.5. Tvorba pracovních míst v neziskovém sektoru

V činnosti NNO vidíme možnost, jak zkvalitnit a zlevnit nabídku v oblasti sociálních služeb, zdravotnictví, školství i v řadě jiných oborů. Proto budeme podporovat opatření vedoucí ke zvýšení podílu NNO na celkové zaměstnanosti.

1.5. Sebevědomý stát v EU

SNK Evropští demokraté si plně uvědomují současné změny v Evropské unii. Rozhodnutí o vyjednávání s Tureckem znamená zásadní kvalitativní změnu evropského projektu. Výsledky francouzského a nizozemského referenda neznamení NE Evropské unii, ale jsou jasným vyjádřením současné nejistoty. „Stará Evropa“ již neexistuje a „nová Evropa“ ještě nevznikla. SNK Evropští demokraté nevnímají tuto situaci jako krizi, ale naopak jako výzvu podílet se na formování nové podoby EU, která plně odpovídá zájmům naší země a v níž Česká republika zaujme postavení odpovídající síle naší ekonomiky i našemu kulturnímu přínosu.

Naším výchozím postojem je plná podpora další integrace EU a podpora přijetí jednodušších, přesnějších a strukturovaných pravidel. Zároveň zastáváme liberální postoj k evropským regulacím. Jednoznačně platí, že čím méně regulací, tím lépe.

SNK Evropští demokraté oponují společnou zemědělskou politiku a žádají snížení objemu prostředků na ní vynaložených a zefektivnění využití prostředků ze strukturálních fondů a kohezního fondu. SNK Evropští demokraté žádají, aby strukturální a kohezní prostředky sloužily k opravdovému rozvoji regionů, zemí, a ne k záplatování státních rozpočtů. SNK Evropští demokraté rovněž žádají převedení všech nerozpočtových fondů unie do rozpočtu EU, aby byla umožněna plná kontrola EP a bylo zajištěno řádné hospodaření za rovných podmínek.

SNK Evropští demokraté podporují přípravu nové Strategie udržitelného rozvoje EU a její realizaci.

1.5.1. Podpora další integrace EU je v našem národním zájmu

Po přijetí deseti nových členů je zřejmé, že původní funkční model šesti zakládajících států se přežil. Rozhodování ve 25 či 27 a více státech není možné realizovat ve formě mezivládních konferencí. O volném pohybu osob, služeb, kapitálu a zboží a o řešení globálních problémů již nemohou rozhodovat pouze samotné vlády.

1.5.1.1. Současný stav

Současné způsoby hlasování Rady a Evropského parlamentu jsou velice složité a neefektivní. V řadě oblastí se používá principu jednomyslnosti při hlasování, přestože tak dochází k nepřijetí významných rozhodnutí. Proto prosazujeme, aby nový model hlasování dvojí kvalifikovanou většinou byl rozšířen na ty všechny politiky EU, které navrhovala schválená Evropská ústavní smlouva.

1.5.1.2. EU à la carte – vybírám si, co se mi líbí

Evropu à la carte považují SNK Evropští demokraté za příliš nebezpečné rozvolnění, které by vedlo k vnitřnímu oslabení, k omezení usnášení schopnosti, k zeslabení rozhodovacího procesu uvnitř EU, ale také k ohrožení pozice unie ve světě a světovém obchodě.

1.5.1.3. Posílená spolupráce

S přibývajícím počtem členských států a protichůdných zájmů a politik se SNK Evropští demokraté přiklánějí k podpoře modelu posílené spolupráce zainteresovaných členských států. Ten již dnes v praxi existuje – z hlediska eurozóny, Schengenského systému či účasti v Eurocorps. Tento systém předpokládá zachování jasných smluvních pravidel a úctu k právním dokumentům unie, zároveň ale umožňuje státům s určitým geografickým zájmem rozvíjet přednostně sféry vlastního zájmu. Pro ČR je účast ve skupinách států s posílenou spoluprací

prospěšná. SNK Evropští demokraté jsou přesvědčeni, že v současnosti i v budoucnosti má ČR možnost dosáhnout rychlejšího rozvoje v některých oblastech a patřit k tvrdému jádru – například v oblasti volného pohybu služeb.

1.5.1.4. Spolupráce v oblasti spravedlnosti a vnitřní bezpečnosti

Nestabilita vnějšího evropského prostředí, hrozby terorismu, rozpadu systému nešíření jaderných zbraní i biologická nebezpečí kladou zvýšený nárok na společnou vnitřní bezpečnost. SNK Evropští demokraté plně podporují posílení unijních pravomocí v oblasti spravedlnosti, práva a vnitřní bezpečnosti, aby bylo možné náležitě zajistit bezpečnost našich občanů. SNK Evropští demokraté žádají okamžité přijetí směrnic proti praní špinavých peněz, vznik společné evropské pohraniční služby, podporují rozvoj Schengen II plus, urychlené zavedení biometrických cestovních dokladů, jednotnou evropskou konzulární službu, vznik evropského centra krizového řízení, evropského systému včasného varování a ukládání telekomunikačních dat.

1.5.1.5. Společná zahraniční politika

SNK Evropští demokraté dlouhodobě podpoří rozvoj samostatné evropské diplomacie. Unie má dnes daleko větší zahraničně politickou váhu než jednotlivé členské státy. Navíc již vlastní diplomacií disponuje. Evropská diplomacie představuje jednotu, sílu, expertizu, výkonnost, daleko lepší zastupování společných zájmů, jasnou vymahatelnost práva pro evropské občany, daleko lepší konzulární ochranu a řízenou evropskou migrační politiku.

1.5.1.6. Společná obranná a bezpečnostní politika

V oblasti vojenského plánování a využívání armádních jednotek členských států ze strany EU podporujeme maximální koordinaci a kooperaci mezi EU a NATO, aby nedocházelo k zneužívání a dvojitému tlaku na využití transportních prostředků, k duplicitě plánování a narušení rotačních systémů. SNK Evropští demokraté rozumějí politickému i bezpečnostnímu přínosu Eurocorps a RRF a podporují je za výše uvedených podmínek jako doplňkový nástroj k silám NATO.

1.5.2. Smlouva o ústavě pro Evropu

Ať již bude osud Smlouvy o ústavě jakýkoliv, SNK Evropští demokraté plně podporují přijetí této smlouvy nebo její obdoby. V úvahu připadá i samostatné přijetí první a druhé kapitoly smlouvy. Z poznatků o vnitřním fungování je zřejmé, že dosavadní systém smluv a Smlouva z Nice nejsou dostačujícím nástrojem ke zvýšení globální role Evropy, k zajištění kvalitního fungování Evropy v budoucnosti a k urychlení vnitřní integrace. Smluvní systém je nutné zjednodušit a zpřehlednit. Je zapotřebí potvrdit místo Evropského parlamentu jako demokratické kontroly unijních institucí a roli Evropské komise coby plně politicky odpovědné evropské vlády.

1.5.3. Vstup do eurozóny

Za zásadní prioritu pro ČR, a tedy i pro politiku prosperity SNK Evropští demokraté, v nastávajícím volebním období považujeme vstup do eurozóny, tedy přijetí eura, pokud možno ne později než okolní nové členské země (Slovensko, Polsko, Maďarsko). K tomu je nutné zajistit splnění konvergenčních kritérií včetně omezení deficitů veřejných rozpočtů pod tříprocentní limit.

Zavedení eura do hospodářského života ČR nepovažují SNK Evropští demokraté za možnou volbu, nýbrž za nevyhnutelný fakt. Konvergenční kritéria pro zavedení eura nepovažujeme za likvidační, nýbrž za motivační pro ekonomiku a urychlující její zdravý růst. Česká republika bude vždy následovat hospodářský cyklus Evropy; monetární krize Evropy bude doprovázena krizí koruny bez ohledu na snahy centrální banky; na kurz koruny bude mít vždy větší vliv kurz eura na mezinárodních FX trzích nežli kurz dolaru či jenu. Díky otevřenosti naší ekonomiky jsme s ekonomickým prostorem Evropy úzce spjati a boj naší vlády či centrální banky prostřednictvím úrokových sazeb či měnových intervencí bude marný. Přijetí eura nás začlení od evropské ekonomiky, oprostí nás od kursového rizika CZK/EUR, ale zejména sníží transakční náklady a usnadní investice v obou směrech.

Vstup do eurozóny považujeme za základní předpoklad zařazení naší země mezi úspěšné evropské ekonomiky. Bez přijetí eura zůstane naše země vyloučena z důležitých rozhodovacích procesů o Evropě a o jejím místě ve světovém obchodě. Přijetí eura je klíčovým posledním krokem potvrzujícím naše plnoprávné evropanství.

1.5.4. Evropa volného trhu a práce

SNK Evropští demokraté považují společnou měnu a společné úrokové míry při neexistenci jednotné fiskální politiky a evropského pracovního trhu za přílišnou politickou zátěž, která v současnosti vede ke krizi evropské politiky. Proto budou SNK Evropští demokraté prosazovat urychlené vytvoření společného, otevřeného a pružného trhu práce, což znamená zrušení omezení a výjimek pracovních trhů v jednotlivých členských státech. SNK Evropští demokraté budou požadovat reformu sociálních a penzijních výdajů a snížení závislosti členských zemí na dotacích z evropského rozpočtu.

1.5.4.1. Migrační politika

Podmínkou pro úspěšný rozvoj společného pružného a konkurenceschopného trhu práce je společná demografická a migrační politika. Migrace je nevladatelná na úrovni jednotlivých členských zemí. Jedině náprava chyb minulosti a urychlené zavedení inteligentní migrační politiky umožní Evropě zůstat významným globálním hráčem. K tomu je zapotřebí mimo jiné i klidné a vzájemně prospěšné soužití křesťanské a muslimské populace.

1.5.5. Nezbytnost reformy společné zemědělské politiky

SNK Evropští demokraté prosazují co nejrychlejší přípravu reformy společné zemědělské politiky od roku 2013 a žádají snížení objemu prostředků na ní vynaložených a zefektivnění využití prostředků ze strukturálních fondů a kohezního fondu. Finanční prostředky směřující do dotování produkce a na export chceme změnit na prostředky sloužící rozvoji venkova a péči o kulturní krajinu.

SNK Evropští demokraté žádají, aby strukturální a kohezní prostředky sloužily k opravdovému rozvoji regionů, zemí, a ne k záplatování státních rozpočtů. Rovněž žádají převedení všech nerozpočtových fondů unie do rozpočtu EU, aby byla umožněna plná kontrola EP a bylo zajištěno řádné hospodaření za rovných podmínek.

Změna dotační politiky by měla vést k razantnímu zvýšení dostupných prostředků pro financování vědy, výzkumu a vývoje, což umožní zvýšit konkurenceschopnost celé EU.

2. Kvalitní život – cíl a podmínka prosperity

Jsme přesvědčeni, že po období transformace, kdy jsme nejvíce investovali do budování nové struktury státu a do ekonomiky, je dnes čas investovat do kvality života občanů, rozvoje jejich schopností a možností a do zlepšení životních podmínek. Kvalitu života považujeme za zdroj našeho bohatství. Vidíme v ní to, co nás skutečně činí bohatými: naše vědomosti a schopnosti, stav našich obcí a měst – jejich fungující správa, bezpečí, pořádek i kvalitní prostředí pro život – a udržitelný rozvoj. Proto považujeme za zásadní zachovat naši pestrou přírodu a líbeznou krajinu, abychom se z ní mohli těšit nejen my, ale i naši potomci.

Program SNK Evropští demokraté staví na politice šetrnosti. V nakládání s přírodním bohatstvím, v rovnoměrnějším rozložení hospodářských příležitostí v krajích a v regionálním rozvoji spatřujeme povinnost státu pomoci zlepšit kvalitu života v malých a středních obcích. Kvalita života velkých měst je dnes spojována především se snížením tlaku individuální automobilové dopravy, dostupností kvalitního bydlení, zvýšením bezpečnosti a se zkvalitněním prostředí pro život.

Zásadní součástí identity našeho národa je pro SNK Evropští demokraté kultura, která nás významně reprezentuje ve světě. Kultura hraje nezastupitelnou roli při vzniku a upevňování sociálních vztahů a etických principů. Stav kultury odráží kvalitu demokracie, zejména míru svobody projevu. Kulturu vnímají SNK Evropští demokraté nejen jako základní rozměr evropské identity a občanství, ale i jako aktivní činitel hospodářského rozvoje, zaměstnanosti, společenské a územní soudržnosti i nástroje šíření povědomí o Evropě ve světě. Podmínkou kulturního růstu je řádná péče o historického dědictví, tedy o památky a umění.

Navzdory nepříznivému demografickému vývoji a společenským trendům je pro SNK Evropští demokraté základem společnosti rodina, která představuje základní prvek pro kvalitu života každého občana. Podpora rodiny není v rozporu s politikou rovných šancí pro ženy či pro minority. České prostředí tradičně dokázalo vycházet z tolerance, z pestrosti životních podmínek v přírodním, hospodářském i kulturním smyslu.

Zdrojem našeho bohatství jsou lidé a jejich vzdělání. Abychom i nadále dokázali uspět v globální konkurenci, potřebuje základní školství dokončit přechod od rakouskouherské a socialistické školy „pamatování a opakování“ ke škole „myšlení a poznávání“. Střední a vysoké školy musí být otevřené všem. Příslušný stupeň vzdělání by měl být dostupný každému podle jeho mentální schopnosti – také proto považujeme finanční spoluúčast studentů na vysokoškolském studiu za motivační faktor zvyšující tlak na výkonnost učitelů. Celoživotní vzdělávání zase slouží občanům jako nástroj k nalezení svého místa a uplatnění.

Sázka na lidské zdroje znamená také starost o dobrý zdravotní stav populace, který chceme zajistit spojením politiky odpovědnosti na základě individuální pojistné smlouvy a principu solidarity. Efektivnější poskytování zdravotní péče přináší vyšší kvalitu každému občanovi, který je v našich očích centrem celého systému.

2.1. Vzdělání otevírá cestu k úspěchu

Investice do vzdělání jednotlivců i celé společnosti jsou prioritou, která musí mít přednost před jinými oblastmi, jako je například neproduktivní nárůst sociálních výdajů. Bez kvalitního vzdělání a jeho celoživotního prohlubování nebude naše společnost úspěšná.

Cílem SNK Evropští demokraté je zvýšit podíl a dostupnost nejvýše dosažitelného vzdělání pro všechny, kteří o něj stojí a jsou ochotni odvést potřebný výkon. Požadavek na zvýšení kvality a modernosti vzdělávání v horizontu deseti let na úroveň srovnatelnou se světovými standardy se týká všech stupňů a úrovní škol, žáků stejně jako pedagogů. Školský systém musí v příštím volebním období dosáhnout výrazného vzrůstu výkonnosti s podporou investic ze státních i soukromých zdrojů. Při odhadovaném negativním demografickém vývoji se budou vysoké školy ucházet na globálním trhu o studenty nabídkou kvality a komplexnosti vzdělání, jakož i šance na budoucí zaměstnání. K tomu dopomůže zapojení studentů do výzkumu a rozvoje ve vědeckotechnických parcích.

Cílem vzdělávacího systému podle SNK Evropští demokraté je umožnit dosáhnout co nejvyšší stupeň vzdělání co nejvyššímu počtu studentů. Nejde o vytvoření nadstandardních podmínek pro uzavřenou reprodukci elit, ale naopak pro co nejpozdější selekci, co nejdelší společné setrvání a obohacování dětí z různých sociálních vrstev, které nebude demotivující pro nejnadanější a nejvýkonnější žáky, ale naopak bude výrazným motivem pro vzdělání dětí ze všech sociálních vrstev. Proto SNK Evropští demokraté usilují o co nejvyšší počet absolventů VŠ, co nejrychlejší odstranění selektivních přijímacích zkoušek na VŠ, pojetí zkoušek na střední školu jako svobodné volby, či jejich úplné odstranění a také co největší setření rozdílů mezi kvalitou vzdělání druhého stupně základních škol a víceletých gymnázií.

2.1.1. Základní a střední školství

2.1.1.1. Přejít od memorování k samostatnému myšlení

Základním školám hodlají SNK Evropští demokraté zajistit finanční, technické, materiální, ale i společenské zázemí pro co nejrychlejší a plně uplatnění Rámcového vzdělávacího programu (RVP). Cílem je přechod od memorování encyklopedických znalostí k intelektové a projektové škole. Základní školství je žádoucí obohatit o rozvoj vlastností, schopností a dovedností žáka. Ten by měl být veden k projektovému myšlení, samostatnosti, harmonizaci osobnosti, uvědomování si možných rizik a z toho vyplývající odpovědnosti, k pochopení principu šetrnosti a k sociální citlivosti. SNK Evropští demokraté budou na všech vzdělávacích stupních prosazovat výchovu dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, ochraně zdraví, prevenci úrazů a vzniku civilizačních chorob. Dalšími prioritami budou výchova etická, ekologická, estetická a mediální.

Klíčovými kvalitami žáka jsou nejen znalosti - zvládnutí druhého cizího jazyka, počítačová gramotnost, kulturní návyky, výchova k toleranci a pochopení kulturně sociálních odlišností, ale také dovednosti - snášení rizik, touha po objevu a zkoumání, umění komunikovat, schopnost empatie a aktivní pomoci okolí, samostatnost, odpovědnost.

2.1.1.2. Motivující škola

Základní školství musí samo motivovat a rozvíjet žáka, současně však nelze pominout významnou roli rodiny. Je nezbytné udržet a podporovat zájem dětí o vzdělávání. Dětem ze sociálně slabších rodin chtějí SNK Evropští demokraté nabídnout možnosti vzdělání bez ohledu na jejich finanční možnosti. To lze zajistit jen prostřednictvím celkové kvality škol, k jejímž předpokladům patří i motivace vedoucích pracovníků a pedagogů.

2.1.1.3. Vzdělaný a výkonný učitel

Zvýšení prestiže škol není možné bez zásadního zlepšení způsobu vzdělání, přípravy a výkonu učitelů. Jejich povinností musí být celoživotní vzdělávání, jemuž by přirozeně odpovídal kariéerní růst a náležité ohodnocení v evropském kontextu.

Dalšími předpoklady jsou nové možnosti hodnocení žáků, snížení počtu žáků ve třídách, podpora nových, moderních systémů výuky, zkvalitnění organizace práce ve školách s cílem nepřetěžovat učitele činnostmi, které nevyžadují pedagogické vzdělání.

2.1.1.4. Vyšší kvalita vzdělávání na 2. stupni základní školy

Jsme nadále svědky růstu rozdílu v kvalitě a výkonnosti srovnatelných věkových ročníků na středních a základních školách. Vzhledem ke stále omezené kapacitě středních škol se jedná o velké oslabení rozvoje vzdělanosti. Řešením je zvýšení kvality vzdělávání na 2. stupni základních škol, aby bylo srovnatelné s nižšími stupni víceletých gymnázií. Zároveň chceme usilovat o to, aby nedocházelo k předčasné a tudíž nepřirozené selekci dětí daného věku.

2.1.1.5. Přijímání žáků na střední školy a právo svobodné volby

Klíčem k odstranění úzkého hrdla českého školství je umožnit vzdělání na kvalitní střední škole co největšímu počtu dětí. SNK Evropští demokraté doporučují změnit způsob přijímacích zkoušek tak, aby byly v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem u žáků průběžně prověřovány i jiné kompetence než pouhé znalosti. Nástrojem by měly být srovnávací testy a žákovské portfolio (tj. souhrn praktických informací o žákovi, na kterém se žák spolupodílí). Tím by byl snížen či odstraněn stres z přechodu na střední školu a žák by byl více motivován k vlastní aktivitě při vzdělávání.

SNK Evropští demokraté budou prosazovat koncepci spolupráce základních a středních škol, kdy bude formou dohody zajištěno přijetí absolventů ZŠ za předpokladu splnění stanovených prospěchových kritérií. Tento model přinese větší jistotu rodičům, přispěje ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu a především odstraní strach dětí z přijímacího řízení.

2.1.1.6. Jazyková výuka

SNK Evropští demokraté hodlají vytvořit podmínky pro zlepšení kvality jazykové výuky pedagogů i pro zvýšení jejich celkového počtu. Protože čeština není užívána mezinárodně, musíme se umět domluvit dvěma světovými jazyky, z nichž jedním je povinně angličtina.

2.1.1.7. Víceletá gymnázia

Klíčovým problémem všech základních škol je odchod části žáků na víceletá gymnázia. Zvýšením konkurenceschopnosti 2. stupně základních škol by došlo ke snížení motivace dětí a jejich rodičů k přechodu na nižší stupně gymnázií a následně ke zlepšení úrovně vzdělávání na základní škole.

Jedním z hlavních motivů pro odchod části žáků na osmiletá gymnázia je především šance využít další přijímací řízení a zajistit tak vstup na střední školu. Ve chvíli, kdy bude odstraněn stres z přijímacího řízení, zmizí i jeden z důvodů pro přihlašování dětí na víceletá gymnázia.

Ke zvýšení kvality a efektivnosti práce pedagogů na 2. stupni základních škol by mimo jiné přispělo využívání moderních metod výuky a zvýšení úrovně výuky cizích jazyků. Pro SNK Evropští demokraté je důležité, aby byla zajištěna dostupnost základních škol.

2.1.1.8. Zavedení pravidelného monitorování kvality škol a jejich absolventů

Výroční zprávy škol nyní představují soubor nudných statistických hlášení, které se vypracovávají především pro potřeby byrokratického aparátu. SNK Evropští demokraté prosazují, aby se výroční zprávy staly objektivními výpověďmi o jednotlivých školách, nabídkou pro rodiče budoucích žáků a přehledem úspěchů škol i jejich žáků. Je samozřejmé, že výroční zprávy spolu s dalšími materiály budou umístěny na webových stránkách ško

2.1.1.9. Počítačová gramotnost

U rodin, které nemohou nabídnout svým dětem domácí počítač, musí pomoci škola. Počítačovou i čtenářskou gramotnost vidíme jako všeobecný základ vzdělanosti, na který musí dosáhnout všechny děti bez výjimky. Neexistuje žádný důvod k nižší počítačové gramotnosti obyvatel menších obcí a dětí ze škol mimo velká města. Je i v zájmu obcí, aby do kvality svých škol investovaly. Podpoříme efektivnější využití stávajícího počítačového vybavení škol.

2.1.2. Vysokoškolské vzdělání

Vysoké školství potřebuje finance, autonomii a prostor k rozvoji. Stát může ovlivňovat školský systém při respektování potřebné autonomie, akademických svobod a zájmů jiných aktérů, jako jsou obce, regiony nebo podnikatelé. Hlavním zdrojem rozvoje školství nesmí být v žádném případě růst výdajů na studenta, ale především vyšší zájem a aktivita studentů, pedagogů i vysokých škol na výsledcích vzdělávání. Zároveň je zapotřebí dokončit restrukturalizaci vysokoškolského systému (bakalářský, magisterský, doktorský stupeň) a v souladu s Boloňskou deklarací vytvoření Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání.

2.1.2.1. Co nejvíce absolventů VŠ

Základem programu Evropských demokratů je dosáhnout zásadního zvýšení počtu absolventů vysokých škol všech typů. Chceme toho docílit prostřednictvím širší nabídky různých typů VŠ, liberalizací přístupu ke studiu a také změnou ve financování VŠ včetně spoluúčasti studentů. Zvýšení rozpočtů na vzdělání ovšem znamená větší odpovědnost škol i jednotlivých pedagogů za kvalitu poskytovaného vzdělání.

SNK Evropských demokratů podporují zrušení přijímacích zkoušek na VŠ všude, kde je možné. Náhradou by se měly stát srovnatelné státní maturity, jejichž výsledky mohou být využity při přijímacím řízení zejména tam, kde z technických důvodů nelze přijmout všechny zájemce o studium (obory náročné na přístrojové a technické vybavení). Současně považujeme za nezbytné vytvořit prostředí pro efektivní komunikaci a spolupráci středních a vysokých škol.

Univerzitní města musí být motivována k tomu, aby v rámci svých možností vytvářela studentům důstojné podmínky pro život. Jedná se například o podporu výstavby kampusů, ale i dopravní obslužnost vysokých škol, kolejí a menz, která dnes často nevyhovuje, či o dostupnost internetu pro studenty

2.1.2.2. Stipendia studentům - školné fakultám

SNK Evropských demokratů podporují zvýšení celkových výdajů na studenta z kombinovaných zdrojů – vedle veřejných zdrojů zapojením i těch soukromých a zavedením školného. Školné nemá vyřešit financování školství, ale má motivační charakter pro studenty i učitele.

Na úhradu školného, odstupňovaného podle místa, typu a atraktivity školy, bude možno využít systém půjček, stipendií a grantů. Půjčka na školné bude splácena příslušné VŠ (nebo finančnímu ústavu) až po ukončení studia, a to v závislosti na výši příjmu absolventa. Fakulty budou mít zákonem určený podíl z výnosu školného na fond sociálních stipendií.

Přechodné období přibližně deseti let, než budou fakulty moci plně využít výnosu ze školného, bude pokryto půjčkou Evropské investiční banky a případně i výnosem Vzdělávacího stipendijního fondu financovaného z výnosů privatizace (především však zaměřeného na studium výjimečně nadaných studentů na špičkových zahraničních univerzitách).

Státní příspěvek na úhradu životních nákladů při studiu (doplňk k sociálnímu stipendiu od jednotlivých fakult) a na úhradu bydlení (náhrada dotací státu na provoz kolejí) bude vyplácen studentům prostřednictvím vysokých škol na základě jejich sociálního postavení a typu i místa

vysoké školy. Výše příspěvku bude limitována celkovým příjmovým minimem měsíčně na osobu.

2.1.2.3. Konkurenční prostředí

Zvýšení výdajů na studenta přinese výsledky pouze v otevřeném konkurenčním prostředí. Program SNK Evropských demokraté hodlá maximální měrou povzbudit konkurenci mezi jednotlivými poskytovateli vzdělání. Udělení akreditace pro vysoké školy je úlohou státu. Způsob výuky a výsledná kvalita absolventa, priority a zaměření vzdělání je pak starostí vysokých škol a univerzit.

Vysoké školy se budou potýkat s konkurencí i na globálním trhu – rozhodovat bude kvalita, komplexnost a perspektiva absolventů díky zapojení do praxe v průběhu studia. Podpora rozvoje vědeckých a technologických parků při VŠ prospěje studentům, učitelům, školám i ekonomice země. Výzkum a vývoj při VŠ přináší studentům větší šanci uplatnit se na pracovním trhu.

2.1.2.4. Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání – tlak na vyšší kvalitu VŠ

SNK Evropských demokraté podporují třístupňovou strukturu členící vysoké školy na neuniverzitní s regionálním charakterem (polytechniky) poskytující bakalářské vzdělání, vysoké školy (bakalářské a magisterské vzdělání) a univerzity (umožňující dosáhnout také doktorandského stupně). Na každý typ školy se budou vztahovat jiná kvalitativní kritéria a odlišný způsob financování.

SNK Evropských demokraté jsou pro rozšiřování bakalářských, praktičtěji orientovaných studijních programů otevřených mnohem většímu počtu uchazečů než dosud. Poskytování bakalářského vzdělání má být rozvíjeno jak na státních, tak i na nestátních vysokých školách. Absolvování bakalářského stupně sice zůstane podmínkou vstupu do magisterského studia, ale kromě toho musí umožnit přímý vstup na trh práce. V tom spočívá poslání vysokých škol neuniverzitního typu, které může rovněž kopírovat specifické požadavky jednotlivých regionů.

Univerzity se budou profilovat zejména magisterským studiem.

Špičkou systému by se měly stát univerzity zaměřené na akademické vzdělání, tedy na propojení výuky se základním výzkumem. Výzkumné univerzity by měly být zaměřené na výchovu nových generací vysokoškolských učitelů a špičkových odborníků orientovaných na základní výzkum. Financování výzkumných projektů je třeba upravit tak, aby se nositelem projektu mohl stát i samotný badatel či skupina badatelů bez nadbytečných mezistupňů.

Vznik Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání v roce 2010 vyžaduje postupnou realizaci několika kroků formulovaných v komuniké přijímaných zeměmi EU v jednotlivých letech – podporujeme také rozšíření prostoru o další evropské země mimo EU. Šancí pro české vysoké školství i při nepříznivém demografickém vývoji je zapojení se do evropského vzdělávacího systému a otevření vysokých škol studentům ze zahraničí. Zvýšená konkurence přispěje i ke zvýšení tlaku na kvalitu výuky.

2.1.2.5. Celoživotní vzdělávání

Ani nejlepší univerzita nezajistí vzdělání na celý život, ale na dobrou univerzitu se studenti za vzděláním vrací. Součástí návrhu SNK Evropských demokraté je i posilování prostoru pro celoživotní příležitost vzdělávat se, rozvíjet, doplňovat a rozšiřovat svou kvalifikaci. Rekvalifikace a vzdělávání musí mít přednost před sociální podporou v nezaměstnanosti. Nezbytné je posilování prostoru pro celoživotní rozvoj výkonnosti a kvalifikace učitelů na všech stupních školského systému (zejména u základních a středních škol).

2.1.3. Mimoškolní výchova a vzdělávání

SNK Evropští demokraté podporují rozvoj všech forem mimoškolní výchovy a vzdělávání jako důležitého doplňku rodiny a školy. Tyto aktivity jsou velice důležité zejména v rizikovém věkovém období, kdy škola i rodina přestávají být pro děti autoritou. Zároveň se jedná o vysoce účinnou prevenci nejrůznějších sociálně patologických jevů.

2.1.3.1. Organizace zřizované státem a obcemi

SNK Evropští demokraté podporují rozvoj všech forem mimoškolní výchovy a vzdělávání jako důležitého doplňku rodiny a školy. Tyto aktivity jsou velice důležité zejména v rizikovém věkovém období, kdy škola i rodina přestávají být pro děti autoritou. Zároveň se jedná o vysoce účinnou prevenci nejrůznějších sociálně patologických jevů

2.1.3.2. Nestátní aktivity

SNK Evropští demokraté vytvoří podmínky pro vznik průhledného systému podpory nestátních neziskových organizací i dalších subjektů zaměřených na mládež. Platí to zejména, pokud se zabývají mimoškolní výchovou dětí soustavně a koncepčně (Junák, YMCA, sportovní oddíly apod.). SNK Evropští demokraté navrhnou systém pro financování víceletých projektů a posun od zaměření na jednorázové aktivity směrem k podpoře dlouhodobé činnosti.

2.1.3.3. Komunitní funkce škol

SNK Evropští demokraté hodlají podporovat a rozvíjet tzv. komunitní funkci škol, neboť si uvědomují nutnost zvyšování významu škol pro běžný život v malých a středně velkých obcích. Škola má být přirozeným informačním a vzdělávacím centrem obce, jehož služby by mohli využívat všichni občané (například formou využití počítačového vybavení pro vzdělávání nezaměstnaných, žen na mateřské dovolené či seniorů). Současně lze využít škol, tělocvičen a hřišť v odpoledních hodinách a o víkendech k zájmové činnosti mládeže i široké veřejnosti.

2.2. Kultura je zdrojem hrdosti i prosperity

Kulturní úroveň země jednoznačně ovlivňuje kvalitu života jejích obyvatel. SNK Evropští demokraté proto hledají odpovídající postavení kultury v naší společnosti. Domníváme se, že veřejná podpora kultury by neměla být zastiňována otázkami ekonomické prosperity.

Za uplynulých šestnáct let nedošlo k celospolečenské shodě ohledně koncepce státní, respektive veřejnoprávní podpory kultury. Nebyly přijaty příslušné zákonné normy v oblastech daňového systému a péče o památky, ani zákony o veřejnoprávní podpoře kultury či o veřejnoprávních institucích. Oproti tomu některá přijatá legislativní opatření situaci ještě zhoršila (například autorský zákon). Procento finančních prostředků věnovaných na kulturu ze státního rozpočtu v ČR stále klesá. Vícezdrojové financování kultury (EU, stát, kraje, obce, soukromý sektor) funguje chaoticky. Politická reprezentace též nedokázala nalézt vyhovující vztah státu a církví. Chybí strategie zapojení neziskových organizací do kulturní sféry, stát nedává profesním organizacím umělců dostatečný prostor při rozhodování o kulturní politice. Některé menšinové žánry jsou dlouhodobě opomíjeny.

Kultura citelně postrádá propojení s ostatními resorty a oblastmi našeho života. Hovoříme zejména o školství, cestovním ruchu a v neposlední řadě také o vědě a výzkumu. Kultura se podílí na čerpání prostředků z fondů EU naprosto nedostatečně, neboť není začleněna do hospodářského a strukturálního rozvoje naší země.

2.2.1. 1 % státního rozpočtu na kulturu

Zvýšíme podíl státní podpory kultury ze současných necelých 0,5 procenta státního rozpočtu na dvojnásobek, který představuje evropský průměr (bez důchodového, zdravotního a sociálního fondu). Prostředky získáme redukcí ústředních orgánů a transparentním rozhodováním o veřejných zakázkách.

2.2.2. Nová role ministerstva kultury

Navrhujeme přenesení většiny rozhodovacích procesů a finančních prostředků v oblasti kultury z ministerstva na krajskou/obecní úroveň a na orgány s celostátní působností (Národní památkový ústav), také doporučujeme převod církevních záležitostí na Úřad vlády. Pak může dojít ke snížení počtu ministerských úředníků a soustředění se na organizace s celostátní působností (například na Národní divadlo, Národní galerii či na Národní muzeum). Resort ministerstva kultury by měl vykonávat pouze vysoce náročnou práci odborného metodického vedení a zaručovat plnění role státu jakožto garanta systému podpor kultury a umění. V úvahu připadá i sloučení ministerstva kultury s ministerstvem školství, tělovýchovy a sportu.

2.2.3. Vícezdrojové financování kultury

Podporujeme jasný, průhledný a komplementární systém financování kultury včetně nezpochybnitelného rozdělování státních dotací podle předem stanovených a známých kritérií a pravidel rovného přístupu ke státní podpoře.

Formou zákonných zvýhodnění a úlev budeme motivovat soukromé firmy k financování kulturních aktivit. Naším cílem je vícezdrojové a kooperativní financování kultury opírající se mimo jiné i o daňové asignace fyzických i právnických osob. Pro kulturu a péči o památky chceme najít další mimorozpočtové zdroje, jakými jsou například loterie či příjmy z autorských práv – tyto zdroje pak bude možno využít na propagaci současné tvorby.

Stát musí být partnerem kulturních subjektů při získávání financí z fondů Evropské unie. Pro další období chceme zlepšovat podmínky pro investice a poskytování služeb kulturního průmyslu prostřednictvím zlepšení kulturní infrastruktury, zachování a rozvoje kulturního dědictví a podporu umělecké tvorby.

2.2.4. Transparentnost a otevřenost při rozhodování o grantech

Zajistíme maximální transparentnost při rozdělování státních podpor podle předem stanovených a známých kritérií a na základě konkrétních projektů, a to v účinné spolupráci s nevládní neziskovou a soukromou sférou. Vytvoříme jasné podmínky pro přístup nestátních neziskových organizací k prostředkům z veřejných zdrojů. Do rozhodovacích procesů o přidělování prostředků zapojíme zástupce kulturní veřejnosti.

2.2.5. Ochrana svobodné tvorby umělců a tvůrců

Prosazujeme vyvážený přístup při ochraně autorské a jí podobné tvorby prostřednictvím zákonů, které zaručí šíření autorských děl bez neodůvodněných administrativních bariér a budou ctít svobodu ujednání mezi autory a uživateli děl. Zároveň však právní úprava nesmí popřít svůj

smysl, kterým je ochrana duševního vlastnictví. Budeme prosazovat vytvoření zákona o veřejnoprávních organizacích ve sféře kultury a zákona o veřejné podpoře kultury.

2.2.6. Ochrana kulturního dědictví

Požadujeme přednostní řešení ochrany kulturního dědictví a jeho vnitřního dluhu. Je v zájmu naší země zachovat si pověst a obraz kulturního bohatství a rozmanitosti, navíc dědictví minulosti generuje miliardové výnosy české ekonomiky z cestovního ruchu. Ministerstvo vynakládá přímo na ochranu kulturního dědictví jen cca 0,6 miliard Kč ročně. Přestože i v dalších položkách rozpočtu ministerstva směřují stamiliony korun na památky, neexistuje přehledná a kontrolovatelná statistika výdajů na opravy a udržování kulturního dědictví. Trvale dochází k chátření kulturních statků a vyřešení vnitřního dluhu v krátké době se stává nereálným. Proto podporujeme převod vybraných památek ke správě soukromým osobám. Zvýšené nároky na ochranu a obnovu památkově chráněných objektů ve vlastnictví soukromých osob musí zčásti hradit stát. Podporujeme rozšíření systému státních, krajských a obecních grantů na obnovu památkových objektů v soukromém vlastnictví formou zpětného proplácení prací provedených v souladu s požadavky památkové péče.

2.2.7. Kultura jako nástroj k poznání naší země

Podpoříme vznik internetového portálu, který bude přehledně a v několika jazycích poskytovat informace z oblasti legislativy, ochrany památek, duševního i autorského vlastnictví a grantových programů. Budeme prosazovat vznik přehledného systému a strategie pro prezentaci české kultury v zahraničí. Státní úředníci musí být kompetentní v oblasti grantů EU, neboť k jejich rolím má patřit servis a poradenství pro tuzemské kulturní subjekty. Jsme si vědomi potřeby širší a hlubší provázanosti kulturní politiky a cestovního ruchu. Kulturní turistika je významným faktorem regionálního rozvoje – podporuje rozšiřování a zkvalitňování služeb, vytváření nových pracovních míst a podílí se také na zlepšování komunikace mezi národy i jednotlivci.

2.2.8. Kulturní vzdělanost

Mezi oblastmi priorit kulturní politiky řadíme podporu výchovy a osvěty o kulturních dějinách a současnosti naší země. Roli vzdělávacích institucí musí kromě školy převzít i kulturní instituce a zaměřit svoji činnost nejen na prezentaci artefaktů a památek, ale také na výchovné a vzdělávací aktivity pro různé skupiny obyvatel ČR. Podpora státu musí směřovat i do sféry uměleckého vzdělávání.

2.2.9. Média veřejné služby (tzv. veřejnoprávní média)

Podpoříme skutečnou finanční i organizační nezávislost televize a rozhlasu veřejné služby. Podpoříme takový model řídicí rady, který zamezí politickému ovlivňování a zasahování do činnosti médií. Navrhne pravidelnou valorizaci televizních a rozhlasových poplatků v závislosti na inflaci, aby byla odstraněna možnost politického tlaku na média prostřednictvím výše poplatků. Nepodpoříme privatizaci ČT 2.

2.2.10. Odluka církví od státu

Zásahy do ústavně zaručené svobody církví, k nimž se vláda uchýlila v uplynulých letech, považujeme za zcela nepřijatelné a za pokusy omezit plnění veřejného poslání církví. Spory ministerstva kultury s církvemi ukazují, že náprava komunistické zvláště nevede metodou patronace státu nad církvemi. Proto prosazujeme oddělení státu a církví při výčtovém navrácení zabaveného majetku.

2.3. Šetrná politika pro město a venkov

SNK Evropští demokraté se ve svém programu řídí principy udržitelného rozvoje, které se prolínají všemi oblastmi života. Nejedná se jen o ochranu životního prostředí, ale o životní postoj. Vycházíme ze skutečnosti, že podmínky, v nichž žijeme, zásadně ovlivňují kvalitu našeho života, našeho výkonu, naší produktivity a naší prosperity.

V minulosti bylo možné krátkodobě dosahovat prosperity na úkor kvality života. Nejen příklady rozvinutých evropských zemí však ukazují, že právě státy, které nejvíce dbají na kvalitu ochrany životního prostředí, dosahují dlouhodobě nejvyšší prosperity. Princip udržitelného rozvoje považujeme za zásadní bod našeho programu.

Nechceme ztratit kontakt s přírodou. Chceme ji uchovat jak pro naše potomky, kteří k nám kvůli přírodě a krajině jezdí. Pro průmyslovou činnost můžeme využít řadu míst ve starých industriálních oblastech, kde stojí zbytky zaniklých továren. Neničme krajinu, přírodu a ornou půdu dalšími průmyslovými zónami vybudovanými „na zelené louce“. Žádáme inteligentní a nezkorumpované územní plánování se zapojením občanů, obcí i regionů. Příroda je pramen kvality života, nikoli překážka pro expanzi průmyslových zón. Naše ekonomika je energeticky rozmařilá, proto potřebujeme více tlaku na využití obnovitelných zdrojů, alternativní energie a podpory malých výrobců. Rozvoj regionů nám nabízí příležitost k tomu, aby se kvalita životních podmínek zvyšovala podle potřeb a zájmů obcí a jejich obyvatel.

Pro další vývoj regionů považujeme za podstatné, aby se i obyvatelé menších měst mohli těšit z výrazně lepší dostupnosti správních institucí.

Konkurenceschopnost pro nás neznamená jen nízkonákladovou výrobu žádaného zboží, ale zejména nabídku moderních technologií a nápadů ohleduplných k životnímu prostředí.

2.3.1. Politika šetrnosti vychází z principů udržitelného rozvoje

Politika šetrnosti je výchozím politickým principem SNK Evropští demokraté ve vztahu k životnímu prostředí. Šetrnost není koncept pasivní či ochranný, nemá zakazovat a nařizovat. Ochranný přístup je na místě jen v případech, kdy je to zcela nevyhnutelné. Politika šetrnosti minimalizuje, tlumí a řeší zdánlivé rozpory mezi ochranou prostředí a hospodářskými zájmy. Znamená to zvyšování vzdělanosti, soustavné informování veřejnosti a tlak na změnu spotřebního i výrobního chování.

Politika šetrnosti znamená nejen šetrnost v dopravě, regionálním rozvoji, hospodaření či zemědělství, ale i výchovu k šetrnému nakládání se všemi zdroji a energiemi.

Dosavadní vzorce výroby a spotřeby nejsou v souladu s potřebami šetrného využívání přírodních zdrojů. Zavedení a používání nástrojů a mechanismů k podpoře změny těchto vzorců přispěje ke zvýšení kvality života. Zejména chceme podporovat výchovu a vzdělávání sledující tyto cíle.

2.3.2. Šetrná doprava pro kvalitnější život

Státní dopravní politika musí respektovat politiku šetrnosti k životnímu prostředí, zapotřebí je také urychlit a zkvalitnit modernizaci, výstavbu a údržbu dopravních cest. Naším cílem je zabezpečit dopravní obslužnost celého území státu a poskytnout dostupnou možnost přepravy všem občanům, vytvořit rovnocenné podmínky pro všechna dopravní odvětví dopravy a využít veškerých možností k razantnímu zvýšení bezpečnosti dopravy. Nová dopravní politika České republiky musí tyto cíle nejen jasně definovat, ale též stanovit nástroje a termíny jejich splnění včetně dělby pravomocí mezi obce, kraje a stát.

2.3.2.1. Cíle dopravní politiky

Za hlavní cíle dopravní politiky považujeme:

- nadřadit bezpečnost dopravy nad ekonomické zájmy
- vždy upřednostňovat princip šetrného přístupu k životnímu prostředí
- uplatnit integrační princip při budování všech úrovní a článků dopravní infrastruktury
- zajistit návaznost české a evropské dopravní sítě, dokončit základní dopravní systém
- přistupovat k investicím do dopravy ze strategického hlediska, aby bylo možné finančně a časově náročné požadavky kladené na dopravní systém uspokojit v co nejkratší době
- zajistit dostatečné finanční zdroje na údržbu, opravy, modernizaci a výstavbu dopravní infrastruktury nápravou nedostatečného fungování Státního fondu dopravní infrastruktury.

2.3.2.2. Šetrný přístup k dopravě

Princip šetrného přístupu ohleduplného k životnímu prostředí znamená:

- definovat veřejný zájem při výstavbě a modernizaci dopravních cest ve vztahu k životnímu prostředí
- posuzovat dopravní stavby již ve fázi koncepcí z hlediska ochrany životního prostředí
- vytvořit právní prostředí umožňující postupný přechod nákladní – zejména tranzitní – přepravy ze silnic na železnici
- preferovat rozvoj kombinované dopravy
- zajistit postupnou výstavbu ekoduktů (biomostů – průchodů s přírodním povrchem pro živočichy) na silně vytížených dopravních cestách
- preferovat účinná alternativní paliva a ekologické pohony
- regulovat vjezd automobilů do historických center měst
- zajistit, aby se města stala přátelská vůči pěším a cyklistům

2.3.2.3. Modernizace dopravní cesty

Zrychlit modernizaci a výstavbu dopravních cest a zajistit jejich řádnou údržbu znamená:

- Zásadně urychlit a dokončit plánovanou výstavbu dálnic a rychlostních silnic
- modernizovat silnice I., II. a III. třídy zejména z prostředků zajištěných spotřební daní z pohonných hmot
- uspišit postupnou výstavbu vysokorychlostních železničních tratí a ochranu jejich územních koridorů

- modernizovat železniční infrastrukturu včetně elektrizace důležitých tratí
- více a lépe využívat všechny dostupné zdroje financování (stát, kraje, obce, fondy Evropské unie, půjčky bank, soukromý sektor)

2.3.2.4. Zlepšení dopravní dostupnosti

Cílem politiky SNK Evropské demokracie je zabezpečit dopravní obslužnost celého území státu a možnost přepravy všem občanům. Za priority považujeme:

- zajistit přiměřený rozsah veřejné dopravy do každé obce včetně venkovských sídel (základní dopravní obslužnost)
- zachovat konkurenceschopnost veřejné osobní dopravy vůči individuální dopravě s pomocí vyrovnávacích dotací tam, kde dochází k poškození životního prostředí (městská koncentrovaná zástavba, chráněná přírodní území)
- rozvíjet integrované dopravní systémy velkých měst a aglomerací postavené na kolejové dopravě
- zajistit součinnost jednotlivých druhů dopravy
- věnovat více pozornosti infrastruktuře pěší a cyklistické dopravy

2.3.3. Šetrné město

Kvalitu života velkých měst spojujeme s odlehčením měst, především jejich center, od automobilové dopravy, odkloněním transnitní dopravy, zvýšením bezpečnosti občanů, dostupností přiměřeného bydlení, zvýšením úrovně veřejných prostorů a celkovým zkvalitněním prostředí pro život.

2.3.3.1. Šetrné územní plánování

Důsledným využíváním nástrojů územního plánování a stavebního zákona budeme bránit znehodnocování příměstské krajiny a nebudeme podporovat urbanistický růst měst za svoji přirozenou hranici. Ekonomickými nástroji (infrastrukturní daň) budeme přesvědčovat investory, aby znovu využili volné a již nevyužívané pozemky v zastavěném území měst (zpravidla bývalé plochy průmyslové výroby - brownfields) a podpoříme projekty, které povedou k jejich zapojení do organismu města. Přednostní využití brownfields musí mít přednost před „průmyslovými zónami“ mimo zastavěné území měst.

2.3.3.2. Veřejná doprava

Při organizaci dopravy ve městech budeme podporovat pouze takové projekty, které povedou k vytváření efektivních sítí veřejné městské a příměstské integrované dopravy s možností vzájemného přestupu mezi jednotlivými dopravními systémy. Budeme preferovat projekty, které povedou k nižšímu zatížení měst individuální automobilovou dopravou a podpoříme budování hromadných parkovišť na okrajích měst napojených na veřejnou dopravu.

2.3.3.3. Kvalitní infrastruktura

Jsme pro moderní, kvalitní a bezpečné infrastrukturní sítě ve městech. Proto podpoříme rekonstrukce zastaralých vodovodních a kanalizačních sítí, budeme preferovat projekty, které budou zaměřeny na budování integrovaných kolektorů v centrálních částech měst a podpoříme úplné pokrytí městského prostředí bezdrátovým přístupem k internetu.

2.3.4. Šetrná politika bydlení

2.3.4.1. Role města v bytové politice

Role měst je zásadní v oblasti sociální (bydlení pro občany v nezaviněné tísní) a rozvojové (plánování a územní příprava). Vzhledem k šestnáctiletému odkládání vzniku fungujícího trhu s byty je třeba počítat s několikaletým přechodným obdobím, v němž bude město (s finanční podporou státu) iniciovat a spolugarantovat výstavbu startovacích nájemních bytů pro mladé – dostupnost tzv. prvního bydlení je nyní zcela nedostatečná.

2.3.4.2. Deregulace nájemného

SNK Evropští demokraté podporují co nejrychlejší deregulaci nájemného. Nastartovaný proces deregulace, byť opožděný a zdlouhavý, povede k odstranění největších disproporcí, sociální nespravedlnosti a také k částečné eliminaci černého trhu s byty.

2.3.4.3. Omezení státní podpory hypoték a spoření

Sociální dávky na bydlení pro nemajetné občany mohou obce financovat ze zvýšeného výběru nájemného. Protože však bude většina obecního bytového fondu zprivatizována, doporučují SNK Evropští demokraté zrušit státní podporu hypoték (týká se úzké skupiny lidí, kteří dokáží uspokojit své bytové potřeby i bez státní pomoci a sazby hypoték jsou dlouhodobě pod hranicí podpory) a stavebního spoření (neplní svůj účel – *de facto* se jedná o spoření se státní dotací a úvěry pro bytovou výstavbu jsou dražší než hypotéky). Ušetříme tak cca 7 a 16 miliard korun ročně, které pak lze po přechodném období (cca 5 let pro ukončení uzavřených smluv) využít efektivněji.

2.3.5. Šetrná regionální politika

2.3.5.1. Politika udržitelného rozvoje kraje

Nahradíme dnešní roztržštěnost strategických a rozvojových dokumentů kraje, které navíc často mají odvětvový charakter, vytvořením jedné komplexní politiky udržitelného rozvoje kraje. Tato dlouhodobá koncepce s pevnou strukturou bude zahrnovat stanovený způsob jednání s reprezentanty kraje i s představiteli podnikatelského a neziskového sektoru. Dokument poslouží jako podklad pro vytváření regionálních operačních programů pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU.

2.3.6. Šetrná politika pro venkov

2.3.6.1. Společná zemědělská politika EU

SNK Evropští demokraté podporují co nejrychlejší změnu evropské zemědělské politiky. Systém dotací, jednotlivých zemědělských agentur, obchodu a výkupu se již přežily a dnes jsou mrtvou připomínkou socialistických vizí venkova. Neumožňuje dostatečnou ochranu krajiny a zcela odporuje evropské snaze otevřít trh se zemědělskými výrobky i produkci rozvojového světa. V rámci EU je současná podoba zemědělské politiky nerovná i vůči našim zemědělcům. Pro české zemědělství postavené na středních a velkých farmách je evropská politika, jež podporuje zejména malé rolníky, nevyhovující. Konkurenceschopnost českého zemědělství se nejlépe prokáže při uvolnění tržních podmínek. Současný stav dotací je demotivující a nepodporuje šetrný přístup ke krajině. Chceme prosadit více tržní přístup, neboť jsme přesvědčeni o vysoké

konkurenceschopnosti českého zemědělství. Požadujeme směřování dotací především do oblasti tvorby krajiny, ochrany půdního fondu a pěstování technických plodin.

2.3.6.2. Ministerstvo zemědělství a venkova

SNK Evropští demokraté zastávají názor, že není možné činit zásadní rozdíl mezi hospodařením na půdě a rozvojem venkova, tedy zemědělskou politikou a politikou venkova. Proto hodláme spojit činnost ministerstva zemědělství a rozvoj venkova, který dosud obhospodařuje ministerstvo pro místní rozvoj. Toto spojení umožní jednodušší a přehlednější koncentraci dotací na skutečně smysluplné rozvojové projekty venkovských obcí a budování podmínek pro podnikatelské prostředí na venkově. Podpoří efektivní spolupráci venkovských obcí, zefektivní podporu pro nezemědělské podnikání na venkově, transformuje dosavadní rozdrobené národní dotační programy pro zemědělství a zefektivní pozemkové úpravy na venkově. SNK Evropští demokraté podporují využití opuštěných zemědělských areálů. Jednotlivé dále navrhované podpůrné programy nebo opatření budou doplněny o vymezení podporovaných venkovských oblastí se soustředěnou podporou státu tak, aby pomoc byla koncentrována do nerozvojových venkovských regionů.

SNK Evropští demokraté navrhuje vyjmout dosavadní kompetence v oblasti rozvoje venkova (programu obnovy venkova) z působnosti ministerstva pro místní rozvoj a přesunout je na nově vytvořené ministerstvo zemědělství a venkova, které by garantovalo rozvoj venkovských oblastí od péče o krajinu až po rozvoj sídelních jednotek. Dosavadní péče o venkov a zemědělství je rozdělena mezi ministerstvo pro místní rozvoj a ministerstvo zemědělství. Obě instituce jen obtížně koordinují některé rozvojové programy, ale hlavní objem podpory činností na venkově prochází oběma úřady bez vzájemné koordinace nebo kontroly.

2.3.6.3. Koncentrace na Program obnovy venkova

Jednotlivé obce spolu soutěží o malé objemy prostředků v rámci omezených dotačních programů. Podpora je často využívána na málo efektivní odstraňování starých zátěží a neslouží k podpoře rozvoje jednotlivých obcí. SNK Evropští demokraté navrhuje:

- zvýšit objem prostředků pro Program obnovy venkova (POV) na 1 miliardu Kč ročně (navýšení z dosavadních cca 0,5 miliardy ročně)
- vytvoření speciálního dotačního podprogramu v rámci POV jménem Podpora projektové přípravy pro fondy EU

Cílem tohoto opatření je zajistit podporu pro velké strukturální projekty spolufinancované z fondů EU a tím i skutečné impulsy pro rozvoj venkova. K tomuto cíli stačí upravit stávající vládní nařízení vyhlášující Program obnovy venkova.

2.3.6.4. Podpora pro nezemědělské živnostenské podnikání

Původně dominantní zemědělské podnikání na venkově nyní představuje z hlediska zaměstnanosti jen velmi malý podíl. Protože na venkově lze jen těžko vytvářet nová pracovní místa, musí obyvatelé dojíždět za zaměstnáním do regionálních center. Proto podporujeme vytváření dalších nezemědělských pracovních míst na venkově, která zajistí lepší podmínky pro stabilizaci místního obyvatelstva. Podnikání na venkově má především živnostenský charakter vyznačující se malým počtem zaměstnanců. Podpora bude směřována na všechny podniky s 10 či méně zaměstnanci v obcích do 2000 obyvatel (mimo metropolitní zázemí). Navrhujeme:

- zahrnout do Programu podpory malého a středního podnikání zvláštní dotace se zjednodušenou strukturou a podmínkami pro mikropodniky do 10 zaměstnanců

- vytvořit poradenská a konzultační centra pro podnikání na venkově; měla by být založena na bázi regionálních rozvojových agentur nebo krajských úřadů včetně zajištění účetnictví a vedení evidence v dotyčných mikropodnicích

Tento cíl vyžaduje úpravu dosavadních podmínek pro podporu v rámci Programu podpory pro malé a střední podnikání. Oprávněným požadavkům obyvatel chráněných území je třeba vyjít vstříc také podporou malého a středního podnikání, které nebude orientováno jenom na turistický ruch.

2.3.6.5. Vytvoření národního dotačního programu pro zemědělství

Podpora pro zemědělské a lesnické podnikání je rozdrobena do několika dotačních programů a dále členěna na velké množství dílčích podprogramů pro specifické výrobce nebo typy činnosti. Podpora se poskytuje na základě pouhého faktu nějaké činnosti a nikoliv na projektovém základě. Předkladatel žádosti o podporu tedy nemusí připravovat inovační projekt, nýbrž může žádat o nevratnou podporu některé dílčí činnosti.

SNK Evropští demokraté proto navrhnou vytvoření komplexního rámce pro národní dotační podporu zemědělství (s výjimkou doplňkových příspěvků na přímé platby a podpory typu Podpůrného garančního rolnického a lesnického fondu), který by umožnil koncentraci prostředků z hlediska skutečně významných činností pro tvorbu a ochranu kulturní krajiny a rozvoje zemědělské činnosti a který by současně umožnil specifické vymezení přednostně podporovaných oblastí (znevýhodněné oblasti - LFA). Program musí důsledně vycházet z projektové podpory, tedy z podpory přidělované na základě připraveného a kontrolovatelného projektu včetně následného vyhodnocení efektivity poskytnutých prostředků.

- zrušení dosavadní podpory formou dílčích dotačních programů ministerstva zemědělství
- založení komplexního programu podpory zemědělských činností včetně činností na ochranu a tvorbu kulturní krajiny
- poskytování podpory pouze na základě předloženého a kontrolovatelného projektu
- vymezení území se zvýšenou mírou podpory shodně s vymezením znevýhodněných oblastí.

2.3.6.6. Transformace pozemkových úprav

Dosavadní pozemkové úpravy probíhají velmi pomalu a jsou z hlediska potřeby krajiny málo efektivní. Je třeba jednak zvýšení objemu prostředků určených na pozemkové úpravy a dále zjednodušení dosavadního postupu přijímání jednotlivých změn v rámci pozemkových úprav. SNK Evropští demokraté proto navrhnou:

- zvýšení objemu prostředků na pozemkové úpravy
- zjednodušení procedur přijímání jednotlivých změn v rámci pozemkových úprav s uplatněním principu, že na toho, kdo se ve stanovené lhůtě nevyjádří, je pohlíženo jako na souhlasícího

2.3.6.7. Revitalizace opuštěných zemědělských areálů

Po transformaci zemědělských podniků je nyní celá řada původních provozoven vybudovaných v 60.–80. letech opuštěna. Tyto areály značně chátrají, jsou často zatíženy nevypořádanými podíly po zaniklých družstvech, mají složité nebo nejasné vlastnické vztahy, představují stavební a ekologickou hrozbu a poškozují urbanistickou strukturu sídel. V této oblasti se předpokládá vytvoření dotačního programu obdobného dotačnímu programu pro revitalizaci opuštěných vojenských posádek (program ministerstva pro místní rozvoj) s cílem buď dotyčné stavby

odstranit a vrátit krajinu do původního stavu, nebo využít tato území a jejich části pro podporu malého a středního podnikání na venkově. K programu se mohou přihlásit jak obce, tak i další právnické a fyzické subjekty, které na základě vypracovaného projektu navrhnou další využití tohoto území.

2.3.6.8. Urychlené ukončení restitucí

Část restituentů zemědělské půdy a část soukromých zemědělců, kteří museli vložit svůj majetek do zakládaných JZD, dosud nebyla vypořádána. Část současných vlastníků zemědělské půdy nebo právních nástupců bývalých JZD odmítá vrátit půdu nebo podíl na nemovitém nebo movitém majetku dědicům původních vlastníků. SNK Evropští demokraté respektují princip „Co bylo ukradeno, musí být vráceno“. Proto připravíme legislativní změny, které zaručí urychlené dokončení restitucí zemědělské půdy a vypořádání transformačních podílů včetně sankcí pro ty zemědělské provozny, které vypořádání neprovedou.

2.3.7. Šetrné hospodaření v lese

2.3.7.1. Hospodaření na lesní půdě

Hospodaření na lesní půdě je součástí jak politiky rozvoje venkova, tak i politiky životního prostředí. Jsme připraveni podporovat takové formy hospodaření na lesní půdě, které povede především ke zvýšení biodiverzity lesních porostů. Jsme si vědomi především ekostabilizujících funkcí lesa a budeme podporovat šetrné formy hospodaření, které budou v souladu s udržitelným rozvojem prostředí. Ač je podíl lesního hospodářství na HDP malý, je z výše uvedeného důvodu nezbytně nutné, aby i nadále lesní hospodářství bylo jedním z tradičních venkovských odvětví, a to i s vlivem na pracovní příležitosti a tím i rozvoj venkovských oblastí.

Nepovažujeme však za účelné vytváření nové společné evropské lesnické politiky. Jsme přesvědčeni, že od atomizovaných a dílčích politik, které jsou zaměřeny na jednu úzce vymezenou programovou oblast, je nutné přejít na širší systémy politiky a podpory. Proto podporujeme postupný vznik evropské politiky rozvoje venkova tak, jak je zatím pouze naznačena v novém fondu EU s názvem Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova. V rámci tohoto fondu je také velmi výrazně zastoupena i podpora pro vlastníky a hospodáře na lesních pozemcích.

2.3.7.2. Vlastnictví lesních pozemků

SNK Evropští demokraté prosazují všechny formy vlastnictví lesních pozemků. Budeme podporovat dobrovolné sdružování drobných vlastníků pozemků určených k plnění funkce lesa do společenství vlastníků. Domníváme se, že především v lokalitách, které podléhají specifické formě ochrany (CHKO, NP, apod.), je účelné, aby lesní pozemky měly stabilizované vlastníky. Dovedeme si ale i představit převedení části pozemků určených k plnění funkcí lesa mimo exponované polohy do vlastnictví krajů.

2.3.7.3. Státní dohled

Není potřeba zpříšňovat dohled státní správy, spíše nastavit vyšší sankce tak, aby se ignorování LHP a porušování řádného hospodaření v lesích (potažmo podle lesního zákona) se nevyplácelo. Za podstatné považujeme především jednoznačný a transparentní výkon činnosti s jasným vymezením role všech subjektů a to včetně osobní odpovědnosti za chybná nebo závadná rozhodnutí.

2.4. Podpora rodiny, rovné příležitosti žen a mužů

2.4.1. Rovné příležitosti žen a mužů

Princip SNK Evropských demokratů je jasný: důsledné uplatňování rovného zacházení s muži a se ženami. Hlásíme se k principům lidských práv a rovných šancí pro každého bez ohledu na jeho pohlaví, rasu, národnost, náboženské vyznání, věk, sociální původ a zdravotní postižení.

2.4.1.1. Ženy na pracovním trhu

Prosazujeme vyšší uplatnění žen na trhu práce a plné využití jejich potenciálu. Hlásíme se k zásadě rovného odměňování za práci stejné hodnoty a rovného zacházení na pracovním trhu. Podporujeme zavádění flexibilních forem zaměstnání a vytváření pracovních podmínek pro rodiče a osoby pečující o osoby blízké. SNK Evropských demokratů jsou odhodláni motivovat zaměstnavatele k uplatnění pružné pracovní doby, částečných pracovních úvazků, práci z domova.

Deklarujeme zájem dostat ženy do vedoucích pozic. Možnost vidíme ve vytvoření a zavádění systému genderového auditu pro zaměstnavatele, který by vysvětloval výhody smíšeného týmu pro vyšší míru kreativity a výkonnosti.

Zvažujeme podporu opatření k odstraňování vertikální a horizontální segregace pracovního trhu podle pohlaví. Jedná se například o podporu systému „Equal Opportunities Employer“ – rovné zaměstnanecké podmínky. Podle britského vzoru je to obdoba formy ISO, nejprve povinně pro státní sektor, státní správu a samosprávu, posléze akciové společnosti s podílem státu, na závěr doporučení pro velké soukromé společnosti.

SNK Evropských demokratů podpoří důslednou kontrolu dodržování nediskriminačních opatření stanovených zákonem a postih při jejich porušení, například při uplatňování zásady stejné odměny za práci stejné hodnoty nebo v případě zákazu nepřijatelných otázek při přijímání do zaměstnání.

2.4.1.2. Podpora větší účasti žen v politice

Uvědomujeme si potřebu vyrovnaného zastoupení obou pohlaví pro přijímání politických rozhodnutí, která budou adekvátně zohledňovat jak zájmy mužů, tak i zájmy žen a dětí. Prosazujeme vyvážené zastoupení žen v pozicích, které umožňují rozhodovat o veřejných zdrojích a orientaci vnitřní i zahraniční politiky.

SNK Evropských demokratů jsou připraveni výjimečně a krátkodobě podpořit i nepopulární vyrovnávací opatření pro zvýšení podílu žen na volitelných místech. Vycházíme přitom ze zkušeností mnoha vyspělých evropských i neevropských států, kde krátkodobá podpora tzv. kvót způsobila trvalý kvalitativní skok v účasti žen v politice. Zlepšení vyvolá především změna v přístupu společnosti, větší prostor, který ženy získají pro své aktivní zapojení.

2.4.1.3. Výchova k rovnoprávnosti

Navrhujeme důraznější podporu výchovy k rovným příležitostem, rovnoprávnosti žen a mužů na základních a středních školách a na pedagogických fakultách a podporu veřejné diskuse o užitečnosti změny postojů k postavení žen a mužů ve společnosti.

2.4.1.4. Možnost volby

Hájíme osobní svobodu jednotlivce, právo na jeho soukromí a na tělesnou integritu. Pro ženy je tento princip neoddělitelně spojený s právem na rozhodnutí o těhotenství, které je ve své podstatě právem rozhodovat o vlastním těle. Považujeme za nepřijatelné jakékoliv omezování tohoto

práva ze strany státu a navrhujeme jiné prostředky a metody vedoucí ke snižování počtu interrupcí – informovanost, osvětu a sexuální výchovu, jednodušší adopce a legalizace anonymních porodů, zabezpečení kvalitní lékařské péče spolu s důstojnými podmínkami v porodnicích a zdravotnických zařízeních a zavádění účinných forem pomoci pro nastávající matky v sociální nouzi.

2.4.2. Rovné příležitosti pro rodiny s dětmi

Současný nepříznivý demografický vývoj je důsledkem mnoha příčin a netýká se jen České republiky. Jedním z důvodů je také fakt, že nebyla jasně deklarována podpora rodin s více dětmi. Rodiny s dětmi jsou v podstatě vyřazovány ze společnosti, která je přednostně orientována na výkon, úspěch a krátkodobé požitky. To vede mladé ženy a muže k tomu, že odkládají založení rodiny do pozdějšího věku a dávají přednost jednomu dítěti. Každý pár, který se rozhodne mít děti, se od jejich příchodu na svět potýká se zhoršenou sociální situací, která narůstá se zvyšujícím se počtem dětí. Finanční podpora rodičovství svou současnou výší a strukturou jen posiluje vytržení rodiče ze společnosti, která jeho práci prakticky vůbec neocenuje a odkazuje jej k nedůstojnému přežívání těsně nad úrovní životního minima.

2.4.2.1. Podpora rodičovství

Rodina je pro SNK Evropští demokraté důležitou jednotkou fungování společnosti. Příčiny mnoha problémů ve společnosti lze najít ve výchově dětí v rodině, stabilita společnosti závisí na kvalitě a soudržnosti života rodiny, mezigenerační solidarita zase pomáhá v řešení problémů výchovy dětí i péče o seniory. Uvědomujeme si důležitost podpory rodičovství a navrhujeme řešení pro rodiče s dětmi, která jsou součástí několika programů – od daňové reformy, důchodové reformy, přes rovné šance žen až po bytovou politiku.

2.4.2.2. Podpora rodinám

SNK Evropští demokraté navrhuji následující formy podpory rodinám:

- rozšíření daňových zvýhodnění pro rodiče se 3 dětmi (vyšší odpočet na dítě do počtu tří včetně)
- společenské uznání péče o dítě jako rovnocenné zaměstnání, kategorizace péče v systému důchodového pojištění
- snížení sazby povinného druhého pilíře o 3 procenta na jedno dítě do maximálního počtu tří dětí (minus 9 procent)
- zahájení jednání o rozšíření období britské výjimky ze Směrnice EU – uplatnění nulové sazby DPH na veškeré dětské zboží společně pro všechny země EU (pozitivní odpověď na náš dopis předsedovi EK J. Barrosovi)
- možnost čerpání mimořádné placené dovolené v délce jednoho měsíce pro rodiče (otce) až do jednoho roku po porodu souběžně s výplatou rodičovského příspěvku druhého rodiče
- zavádění opatření umožňujících využití zařízení péče o předškolní děti a podpora těchto zařízení z veřejného rozpočtu (snížení daňového zatížení pro zaměstnavatele, který vytvoří podmínky na pracovišti, daňové zvýhodnění pro rodiče využívající toto zařízení, účast na financování výstavby zařízení včetně podpory mateřských center)
- podporu obcím na budování nájemních startovacích bytů pro mladé s nájemní smlouvou na dobu určitou (garanční fond)

2.5. Rovné šance pro menšiny a potřebné

Po období nepřírozené komunistické uniformizace se stále více prosazují rozdíly mezi lidmi, odlišnosti uvnitř společnosti a rozmanitost nejrůznějších menšin. Pro naši zemi je výhodné a důležité, aby menšiny měly rovné příležitosti a plnokrevné šance se uplatnit, ať již jsou to cizinci, Romové, občané se zdravotním postižením, příslušníci národnostních menšin, homosexuálové nebo příjmově a kariéerně diskriminované ženy. Diskriminace je nejen neslušná, ale i drahá, protože ji stát zpravidla musí tlumit a finančně kompenzovat. Češi, Moravané a Slezané nikdy nepatřili k lidem, kteří byli šťastni i tehdy, když jejich nábožensky či rasově odlišní sousedé byli ponižováni, persekvováni či diskriminováni. To platí i dnes.

Nejdramatičtěji se zhoršuje situace Romů, jimž hrozí propad do segregovaných ghatt, závislých plně na sociálních dávkách a druhotných příjmech z obchodu s drogami nebo prostituce. Změna nepříznivého trendu není v silách těchto komunit, musí jim pomoci stát. Vizí jsou rovné příležitosti a solidní šance Romů vstoupit do české společnosti. Fakt, že se jich většina přihlásila k české národnosti ukazuje, kde vidí svou budoucnost. Je třeba jim maximálně pomoci v tom, aby svou vizi zvládli.

2.5.1. Rovné příležitosti pro seniory

2.5.1.1. Penzijní systém

(Podrobněji viz část 3.6 Důchodová reforma)

2.5.1.2. Mezigenerační solidarita, péče rodiny

Péčí o seniory by se měly zabývat především jejich vlastní rodiny s využitím nabídky široké palety komunitních sociálních služeb (domácí péče, denní centra, odlehčující péče). SNK Evropští demokraté podporují politiku posilování a výchovy k mezigenerační spolupráci mezi členy užší i širší rodiny. Senior a jeho rodina mají právo rozhodnout o výběru sociální služby (ústavní/ komunitní/ostatní).

Pečující osoba má nárok na příspěvek při péči o blízkou či jinou osobu, který by měl být vyšší než doposud (1,6násobek, respektive 2,75násobek životního minima).

Uživatelé sociálních služeb jsou lidé v nepříznivé sociální situaci, kterou nejsou schopni řešit vlastními silami. Tito občané jsou z důvodu okamžitého nebo dlouhodobého znevýhodnění zranitelnější a jejich sociální situace musí být řešena s ohledem na individuální specifické potřeby. Musí si zachovat autonomii při rozhodování o svém způsobu života. Zároveň je třeba posilovat jejich odpovědnost za řešení vlastní sociální situace.

2.5.2. Rovné šance Romů

Naším cílem je nenásilná, cílevědomá, aktivní a úspěšná integrace Romů do českého prostředí, aby se jim otevřel vstup do majoritní společnosti, zpřístupnil se jim školský systém a dostali šanci pracovní a profesní kariéry ve středních i vysokých sférách české společnosti. Cestou k úspěchu a realizaci romských rodin jsou dobře zvládnutý jazyk, vzdělání a kvalifikovaná práce. Jedině vzdělání, sebevědomí Romové, kteří se aktivně podílejí na rozhodování o své vlastní účasti ve společnosti, dokáží ochránit, kultivovat a hrdě rozvíjet svoji kulturní, jazykovou a etnickou svébytnost.

2.5.2.1. Flexibilita sociální politiky vůči Romům

Nezůstaneme jen u sociálních dávek a podpůrných programů, ale zaměříme se na důslednou podporu integračních programů, které zvyšují šance jednotlivců a rodin vymanit se ze závislosti na dávkách a opustit segregované enklávy a ghetta. Cílevědomá, ucelená a systematická podpora jednotlivým rodinám – od vzdělání dětí až po zaměstnání dospělých – a růst životní úrovně díky integraci do českého prostředí musí být základem pozitivního a propracovaného projektu pro každou enklávu postiženou či ohroženou sociálním vyloučením. Podpora zaměstnaneckých programů, sociální prevence a integrace jednotlivých rodin by měla představovat cílevědomý proces hodnocený podle výsledků, a nikoli podle utracených peněz.

2.5.2.2. Spolupráce s obcemi

Podpora programů musí být realizována ve spolupráci s obcemi, které zahrnují romské komunity a zejména sociálně vyloučené enklávy. Hledání správné synergie centrální politiky (sociální, vzdělávací i dotační) a komunální politiky s nevládními aktivitami je hlavním předpokladem úspěchu. Zájem obcí zajistí nejen financování, ale především odpovídající personální a kvalifikovaná podpora, která obcím v současnosti často chybí. Významné jsou také kapacity umožňující adekvátní diagnózu místní situace a integrační programy, jejichž zaměření i realizace musí být dlouhodobá.

2.5.2.3. Změny vzdělávacího systému Romů

Klíčem ke změnám musí být obnovení snahy o systematické zvyšování šancí romských dětí absolvovat základní vzdělání a dostat se na střední a vysoké školy. K dalším důležitým faktorům patří podpora rodin, které usilují o mobilitu svých dětí a mají zájem o přechod do integrovaného postavení, jejich zaměstnanost a zlepšení životních podmínek. Romské děti si zaslouží ve své cestě za vzděláním maximální podporu. Proto se nebudeme vyhýbat ani využití pozitivních programů, které vzdělání romských dětí i jejich šance na ukončení základních a středních škol podporují.

2.5.3. Rovné příležitosti osobám se zdravotním postižením

SNK Evropští demokraté podporují začleňování zdravotně postižených do společnosti a zásadně odmítají jejich odsunování do zvláštních zařízení a institucí. Chceme zajistit začlenění dětí se zvláštními potřebami do běžných škol, dospělých do otevřeného trhu práce a umožnit jim tak plnohodnotný život. SNK Evropští demokraté podpoří transformaci ústavní péče na služby komunitního typu.

2.5.4. Rovné příležitosti potřebným

2.5.4.1. Rovné příležitosti mládeži z výchovných ústavů a lidem po výkonu trestu s výjimkou recidivistů

Někteří občané opouštějící výchovné ústavy a věznice zůstávají bez prostředků, zázemí, sociálních dovedností a návyků. Především jim však schází motivace k odpovědnosti za sebe samotné. Jsou ohroženi prostitucí, kriminalitou a dalšími sociálně patologickými jevy. U těch, kteří nemají dostatečné zázemí (rodinu, bydlení), hrozí opakované páchaní trestných činů či bezdomovectví. Podporujeme proto projekty „domů na půli cesty“, které usnadňují postupný přechod a adaptaci na běžný život.

2.5.4.2. Lepší kontrola prostitučního prostředí a boj proti obchodu s lidmi

SNK Evropští demokraté podporují přijetí zákona legalizujícího prostituci jako živnost na poskytování erotických služeb (včetně daňové povinnosti a platby zdravotního i sociálního pojištění), která bude jasně definovaným způsobem vázána na zdravotní prohlídky. Za nezbytné též považujeme vytvoření systému terénní sociální práce, která prostitutkám pomůže splnit požadavky zákona, aby se dobře míněná norma neobrátila proti nim. SNK Evropští demokraté navrhuji zpřísnit tresty kuplířů a pasáků a prosadit důslednou kriminalizaci zákazníků dětských a mladistvých prostitutů/prostitutek.

2.5.5. Rovné příležitosti cizincům

Považujeme za žádoucí, aby stát podporoval legální činnost cizinců v České republice a nenutil je obstrukčně nastavenými pravidly a zákony k protiprávnímu chování. Současné normy vyhovují těm, kteří se nebojí korupce a porušení zákona, ale šikanují ty, kteří ctí právo. Je zapotřebí povzbudit cizince, kteří se u nás rozhodnou pracovat a žít, aby měli možnost v maximální míře převzít naši kulturu, identitu a zvyklosti. Cílem je uvolnit cizincům cestu k integraci, usídlení a získání dlouhodobého pobytu nebo občanství. Za vhodné považujeme vytvořit takové podmínky, aby cizinci migrující za prací zvyšovali flexibilitu trhu práce a zaplňovali jeho mezery, nikoliv aby museli působit v „šedé zóně“. Současná praxe ohrožuje naši bezpečnost a poškozuje naši ekonomiku.

Navrhujeme přenesení agendy cizinců žijících v ČR mimo kompetenci cizinecké policie, kde zůstane pouze ochrana hranic a vízová politika. Touto agendou se budou zabývat civilně správní orgány, ať již na centrální, regionální nebo místní úrovni.

3. Prosperující společnost – výsledek změn

Prosperita je nezbytným předpokladem nejen pro růst celkové kvality našeho života, pro reformy, které povedou k fungujícímu státu. Je také podmínkou proto, aby ČR zaujala odpovídající místo ve spolupracující Evropě.

Ekonomická a institucionální transformace České republiky je prakticky ukončena. Podmínky hospodářské soutěže a obchodní, celní a finanční politiky jsou stanovovány unií. Zdroje extensivního růstu české ekonomiky jsou z pohledu úrovně dnešních znalostí vyčerpány.

Současnou českou ekonomiku lze charakterizovat jako velmi otevřenou a tržní, postavenou na síle vývozu, zároveň se však vyznačuje výraznými prvky přerozdělování, socializace, vysokým podílem průmyslové výroby, nižší přidanou hodnotou a poměrně nízkým podílem služeb. Je to dáno jednak způsobem privatizace, hospodařením a odkládáním zásadních reformních kroků, jednak štedrou fiskální politikou socialistických vlád. Svou roli sehrála také výrazná podpora masivních přímých investic do průmyslu na úkor rozvoje středního a malého podnikání.

Budoucí prosperita ČR je podmíněna vyšší pružností pracovního trhu, růstem kvality lidských zdrojů, rozpočtovou reformou a podporou malého a středního podnikání i oblasti služeb.

Prvním východiskem politiky prosperity je soustředění na transformaci v oblasti lidských zdrojů, čímž rozumíme také dokončení transformace sociálního, zdravotního a penzijního systému ČR.

Druhé východisko spočívá v odbourání zbytečných regulačních opatření, ve zjednodušení daňové soustavy a ve stabilizaci veřejných rozpočtů, což znamená zastavit zadlužování budoucích generací

Třetí východisko představuje liberalizace trhu práce v ČR, které vyžaduje především změny v pracovním právu, jednodušší ukončení a započítání pracovního poměru, řešení otázky bydlení, mobility a celoživotního vzdělávání.

Čtvrtým východiskem je legislativní, finanční a infrastrukturní podpora malého a středního podnikání zejména v oblasti služeb.

Páté východisko vidíme ve větší motivaci technologických inovací a v podpoře investic do výzkumu a vývoje.

Prioritou naší politiky prosperity není snížit celkovou nezaměstnanost za cenu neúměrných nákladů na pracovní místa pro ty, kteří nechtějí a nejsou připraveni pracovat. Považujeme za nutné investovat do kvalitního vzdělání a do spojení výzkumu a vývoje s výrobou. Cílem je tedy především zvýšit kvalitní zaměstnanost.

Za klíčový úkol považujeme vstup do eurozóny, bez něhož nelze zajistit, aby naše země zaujala odpovídající místo v EU.

Neopominutelnou podmínkou politiky SNK Evropští demokraté v oblasti prosperity je, že se nesmí odehrát na úkor kvality života v naší zemi. Naopak, SNK Evropští demokraté vždy budou respektovat zásadní princip šetrnosti.

Podmínkou pro úspěšnou politiku prosperity je fungující, šetrný a výkonný stát. Pouze razantní tlak na okamžité snížení (především mandatorních) výdajů státního rozpočtu, přehledné a kontrolované čerpání výdajů (obcí a krajů), jasné podmínky výběrových řízení a především tvrdá protikorupční opatření zajistí úspory nezbytné jak pro investice do lidských zdrojů, vědy, vývoje, výzkumu, vzdělání i kultury, tak pro snížení daní a sociální reformu.

SNK Evropští demokraté si uvědomují nutnost pohybovat se při určování výdajů v rámci současných možností naší ekonomiky. Postupně chceme dosáhnout vyrovnaného hospodaření

státu se zdravou úrovní dluhu, který bude sloužit k investicím do projektů s multiplikačním účinkem. Souvisejícím cílem politiky prosperity je vnitřní restrukturalizace rozpočtu. Výdaje musí směřovat do produktivních oblastí, nefunkční či zbytečné je nutné odstranit. Zároveň chceme podpořit uplatnění meziročních a převeditelných položek spojené se zcela novým systémem kontroly.

S výše uvedenými fakty souvisí reforma daňové a odvodové soustavy, aby při nižší celkové zátěži poplatníků byla absolutně vybraná částka dostatečná k financování priorit politiky prosperity. Investice do kvality života nebude znamenat zvýšení výdajů z rozpočtu nad přijatelnou úroveň.

Cíle politiky prosperity:

- liberalizace trhu práce – pružné přijímání a uvolňování pracovní síly, snížení nákladů na práci a podpora mobility pracovních sil
- podpora znalostní ekonomiky zvýšenou podporou vědě, výzkumu a vývoji postupně až do výše 3 procent HDP ročně z veřejných zdrojů, včetně uplatnění daňových nástrojů
- vstup České republiky do eurozóny, pokud možno ne později než okolní země střední Evropy
- konsolidace veřejných financí – snížení deficitu státního rozpočtu pod 3 procenta a postupné snižování státního dluhu
- zjednodušení a zprůhlednění daňové soustavy, snížení progresivního zdanění FO směřující k možnému zavedení jedné sazby daně z příjmu FO
- postupné snižování celkové daňové zátěže, okamžité snížení daně z příjmu právnických osob na 19 procent
- zrušení těch daní, u kterých náklady na správu převyšují výnos – daň z převodu nemovitostí, dědické a darovací – tedy snížení nákladů na výběr daní
- změnu rozdělení daňové výtěžnosti ve prospěch ekonomické samostatnosti obcí a krajů prostřednictvím pevného podílu na výnosu přímých daní vytvořených v místě (zvýšení motivace samospráv) a nepřímých daní (podpora soudržnosti)
- reforma právního prostředí a zrychlení a zjednodušení podmínek pro podnikání, podpora rozvoje malých a středních firem
- podpora a zjednodušení vstupu soukromých investic do ekonomiky (PPP projekty, venture kapitálové fondy, výhodné daňové prostředí pro holdingové struktury)

3.1. Liberalizace trhu práce

3.1.1. Politika lidských zdrojů

3.1.1.1. Věda, výzkum a vývoj

Předpokladem ekonomické prosperity je dynamický vědecký výzkum, jehož zhodnocení směřuje buď zpět do poznání a výuky (základní výzkum) nebo jako aplikovaný výzkum do hospodářské sféry. V obou případech je výzkum investice, která se dříve či později zhodnotí ve výkonnosti a prosperitě vysoké školy. Stát bude podporovat vědu jako investici a napomáhat vzniku

odpovídající infrastruktury postupně v průběhu 4 let až do výše 3 procent HDP, včetně daňových odpočtů.

SNK Evropští demokraté podporují vznik infrastruktury pro investice do výzkumu – ve spolupráci s Hospodářskou komorou a dalšími sdruženími podpoříme budování podnikatelských inkubátorů, agentur na podporu podnikání, poradenských center pro získání startovacích prostředků (seed money), venture kapitálových fondů, atd. Jako pevnou součást však vidíme i růst profesionální výkonnosti jak v akademických aktivitách, tak ve finančních a dalších oborech zhodnocení výsledků výzkumu.

3.1.1.2. Zvyšování kvalifikace

Jednoznačnou prioritou SNK Evropští demokraté je systematické zvyšování kvalifikace a vzdělání. SNK Evropští demokraté hodlají finančně zvýhodnit účast a spoluodpovědnost práce schopných občanů na rozvoji jejich vlastní kvalifikace, kompetence, pracovní výkonnosti. (program Kvalitní život je vzdělaný život.)

3.1.1.3. Motivující sociální systém

SNK Evropští demokraté podpoří takový sociálního systému, který musí motivovat k práci a nikoli k závislosti na systému sociálních dávek. Z důvodů stárnutí populace je součástí sociálního systému navrhovaného SNK Evropští demokraté podpora rodin s dětmi. Tato podpora roste s počtem dětí, od čtyř pak zůstane fixní. Sociální systém nesmí být zneužíván, ale také musí být jednoduše dosažitelný potřebným.

3.1.2. Pružný trh práce

3.1.2.1. Pružné zaměstnávání

SNK Evropští demokraté podpoří přijetí nového zákoníku práce (event. jeho zrušení a začlenění do občanského zákoníku), který povede k liberalizaci trhu práce – umožní opakované zaměstnání na dobu určitou, krátké výpovědní lhůty, rychlé dohody podle potřeb trhu... I přesto bude pro specifické profese výhodnější využití systému práce na fakturu, než uzavírání pracovního poměru na dobu určitou. SNK Evropští demokraté podporují jeho použití všude tam, kde je výhodný pro dosažení lepších ekonomických výsledků.

3.1.2.2. Nezaměstnanost versus zaměstnanost

Vysoká a v některých regionech až chronická nezaměstnanost je drahá a zbytečně udržuje mimo ekonomiku a pracovní trh hodně lidí, jejichž schopnosti a výkonnost by mohly být ku prospěchu. Chronický charakter nezaměstnanosti zejména v severních regionech Čech a Moravy je výrazem nedostatečné aktivity, investice a investic do aktivizačních programů, do překonání sociálního vyloučení i výpadků. Chronickou nezaměstnanost neřeší investice do těžkého průmyslu, dotace a daňové úlevy velkým podnikům či průmyslovým zónám, ale především investice do schopnosti lidí orientovat se a pohybovat na pracovním trhu, do jejich kompetence, flexibility a investice formou vzdělání i podpory podnikavosti a snahy o samostatnou obživu. Změna rozvojové strategie regionů od století industriální devastace ke století kvality života, služeb může být smysluplně podpořena státem. V sociální oblasti je pak řešením podmínit výplatu podpory aktivní účastí v rekvalifikaci a na veřejných pracích stejně jako postupné snižování podpory při nástupu do hůře placeného zaměstnání.

3.1.2.3. Imigrace

ČR čelí problému stárnutí populace. Také proto považujeme imigraci do ČR za nezbytnou a výhodnou. SNK Evropští demokraté jsou rozhodnuti přispět ke změně imigrační politiky, legálně přivést do země takové imigranty, kteří budou schopni asimilace, zejména takové imigranty, kteří přicházejí z podobného kulturně sociálního prostředí. Nezbytnou podmínkou jejich trvalého pobytu v ČR je znalost jazyka a co nejhlubší asimilace. Imigrace z jiných oblastí světa znamená obohacení multikulturního prostředí a je také přínosem pro naši zem v případě, že příchozí budou připraveni respektovat dosažený stupeň sociokulturního vývoje ČR.

3.2. Zlepšení prostředí pro podnikání

3.2.1. Rozvoj malých a středních podniků

Malé a střední podniky musí být nosnou silou našeho hospodářství. SNK Evropští demokraté proto zásadně podpoří rozvoj malých a středních firem, rozvoj služeb a podnikatelských aktivit ve všech velikostních skupinách obcí a měst, s cílem dál rozšiřovat zaměstnavatelskou základnu a trh práce malých firem. Důraz budeme klást na projekty zjednodušující financování rozvoje podnikatelských aktivit. Nositelem prosperity je svobodný, administrativou a odvody zbytečně nesvázaný živnostník, navazující na prvorepublikové tradice svého stavu.

3.2.2. Legislativní změny

SNK Evropští demokraté podporují následující zlepšení podnikatelského prostředí:

- zrušení minimální daně a registračních pokladen pro živnostníky
- paušální vykazování jízdného
- zjednodušení živnostenského zákona
- uznání systému práce na fakturu ve všech oblastech činnosti jako fungující alternativy ke krátkodobým pracovním poměrům
- zlepšení práce a další posouzení existence Českomoravské záruční a rozvojové banky tak, aby plnila svou úlohu akcelérátora podnikání

3.2.3. Konkurence a hospodářská soutěž

Žádáme rovnoprávné postavení domácích a zahraničních investorů a podnikatelských subjektů na tuzemském i unijním trhu. Hospodářská soutěž musí probíhat v souladu s omezeními unie, ochranou investic průhledným hospodářským právem a transparentně uplatňovanou regulací na odpovídajících trzích. Taková regulace umožní jednodušší vstup nových subjektů na existující sektorové trhy. Výsledkem bude zvýšená konkurence a větší efektivita hospodářských subjektů, což hraje do karet zákazníkovi, dále také omezení ekonomických ztrát vznikajících při nedokonalé konkurenci na trhu a dobře odhadnutelné vstupní údaje pro investiční rozhodování.

Stát uplatní regulaci tam, kde jsou hlavním poskytovatelem služeb státní a polostátní monopoly. Umožní tak co nejefektivnější fungování takových služeb (například dopravní infrastruktury).

3.2.4. Efektivní partnerství soukromého a veřejného sektoru – PPP

SNK Evropská demokracie plně podpoří rozvoj systému partnerství veřejného a soukromého sektoru ve formě peněžních i nepeněžních státních, krajských i obecních investic do konkrétních investičních záměrů a projektů. Jejich účelem je dosažení předem definovaných přínosů jak pro veřejný sektor, tak pro partnery z privátní sféry. Stát získá prospěch v podobě pracovních míst, technologií a multiplikačních efektů investic, investice bude provedena efektivněji než ve veřejném sektoru a riziko její návratnosti ponese soukromý sektor. Pro projekty PPP musí platit režim veřejných zakázek ve smyslu přísného posouzení efektivity projektu a jeho potřeby pro veřejný sektor.

3.2.5. Rizikový kapitál pomáhá inovovat

Podpoříme legislativní podmínky pro jednodušší působení fondů rizikového kapitálu (venture kapitálové fondy), které budou zdrojem kapitálu pro inovativní podnikatelské záměry.

3.3. Konsolidace veřejných rozpočtů

Reforma veřejných financí je pro prosperitu naší země nezbytná. K zásadním úkolům patří zejména snížení deficitů a dluhu veřejných financí. Konsolidace veřejných rozpočtů – především státního rozpočtu – je důležitější než populistické dostihy o procento snižování daně z příjmu. Dále chceme zjednodušit daňový systém, s čímž souvisí snížení výdajů na správu daní a míry přerozdělování na centrální úrovni na 33 procent.

Přednostním zájmem politiky SNK Evropská demokracie je omezení spotřeby veřejného sektoru a zejména státu. Výdaje státního, krajských a obecních rozpočtů snížíme mimo jiné tím, že omezíme rozsah výkonů zajišťovaných státem či příslušnými správními celky.

Hodláme zavést jednotný, jednoduchý systém pravidel pro sestavování a monitoring veškerých veřejných rozpočtů. Navrhujeme čtyřpilířový systém:

- státní rozpočet
- regionální rozpočty
- místní rozpočty
- fondové rozpočty

3.3.1. Státní rozpočet

Zaměříme se především na přebujelé výdaje, které nepovažujeme za dostatečně transparentní a kontrolovatelné. Dramaticky se musí snížit náklady na provoz státní správy – dle našeho názoru je možné dosáhnout až třicetiprocentní úspory. Tohoto cíle můžeme dosáhnout zjednodušením vnitřních procesů státní správy, odbouráním zdvojení, přenosem co největšího množství agendy na společné evropské instituce a širším využitím automatizace a informačních technologií. Zcela nezbytné je zavedení nástrojů pro kontrolu finančních prostředků i svěřeného majetku. Je nutné zefektivnit dotační a investiční vztahy k neproduktivní státní sféře. Současně hodláme pokračovat v privatizaci a prodeji nepotřebného státního majetku.

Státní rozpočet musí být sestavován tak, aby bylo dlouhodobě dosahováno vyrovnaných rozpočtů s maximálně tříprocentním schodkem veřejných financí. Požadujeme rovněž pružnější pohyb uvnitř jednotlivých kapitol státního rozpočtu a možnost víceletého čerpání investičních prostředků.

Chceme snížit nároky na veřejné rozpočty tím, že některé výkony převedeme na organizace stojící mimo státní správu a samosprávu.

3.3.2. Regionální a místní rozpočty

Lokální rozpočty jsou při dnešním způsobu přerozdělování nečitelné a nespravedlivě sestavované. Jejich základním příjmem musí být jasně stanovený podíl na výběru daní z příjmu fyzických a právnických osob v daném regionu – ponechané procento k posílení motivace samospráv – a dále jasně stanovený podíl na výběru nepřímých daní. Dosáhneme oproštění od falešné solidarity, zastavíme neefektivní přerozdělovací procesy, zaměříme se na multiplikační efekt reinvestic, na myšlenku „přetékání bohatství“ z regionu do regionu samovolně a nikoli direktivně. Regionální rozpočty coby motor ekonomického života země musí být sestavovány na základě jasných pravidel.

3.3.3. Rozpočty fondů

Představují v současnosti nejméně čitelnou část veřejných rozpočtů. SNK Evropsší demokraté chtějí konsolidovat tyto rozpočty (včetně zrušení Fondu národního majetku a Konsolidační agentury a zprůhlednění Státního fondu rozvoje bydlení, Státního fondu životního prostředí, Státního fondu dopravní infrastruktury a oddělení důchodového, sociálního a zdravotního systému od SR) a posléze zavést povinnost vyrovnaného rozpočtu. Odstraní se tak zdvojení a bude zřejmé, jaké výdaje je možné při stanovených příjmech rozpočtů uskutečnit. Maximum veřejných rozpočtů (důchodový a sociální systém, zdravotní péče) by mělo být transformováno do podoby fondů spravovaných nikoli státem, ale jen kontrolovaných státním dohledem.

3.4. Daňová reforma – stabilita systému bez revolučních změn

Cílem Evropských demokratů je zprůhlednit a zjednodušit daňový systém, a to při snížení celkové daňové kvóty na úroveň třetiny hrubého domácího produktu. Systém přerozdělování je v současnosti neefektivní a drahý. Pro zvýšení rychlosti hospodářského růstu a přitažlivosti českého hospodářství je nutné omezit přerozdělování na úroveň srovnatelnou se zeměmi zajímavými pro investory.

Základním stavebním pilířem našich plánů je snižování daní z příjmů pro právnické i fyzické osoby a celkové zjednodušení systému. Přesun z daní přímých na nepřímé je již v ČR poměrně akceptován.

Zachováme: daň z příjmu fyzických osob (pro zaměstnance i pro samostatně výdělečně činné osoby), daň z příjmu právnických osob, daň z přidané hodnoty a spotřební daň.

Navrhujeme zrušit daně jejichž výnos je nižší než náklady na jejich výběr. Týká se to daně z převodu nemovitostí, daní dědických a darovacích.

Ke zpřehlednění daňového systému musí přispět i jeho čitelnost pro poplatníka. Veškeré placené zálohy na daň a odvody na sociální a zdravotní pojištění budou zahrnuty do hrubého příjmu občana, aby věděl, kolik ze své mzdy či výdělku odevzdává.

Systém sociálních dávek musí motivovat k práci. Tomu odpovídá nejlépe systém postupného snižování podpory při nástupu do hůře placeného zaměstnání až na úroveň průměrné mzdy v regionu – práce se tak vyplatí.

Navrhujeme zavedení daňových asignací, které umožní občanovi cíleně přispět na tu oblast veřejné prospěšnosti, kterou považuje za přednostní. Definice veřejně prospěšných organizací bude řešena zákonem (bude zahrnovat i církve a politické strany).

Navrhujeme vznik zúčtovacího centra – zaměstnavatelé i OSVČ by odesílali všechny tři složky (daň z příjmu a oba odvody) na jeden účet, kde by docházelo k jejich rozdělení.

Fyzickým i právnickým osobám chceme dát možnost uplatnit daňové asignace ve výši 3-5% (přímo směřovaná daň) ve prospěch registrovaných veřejně prospěšných subjektů.

3.4.1. Daň z příjmu fyzických osob (DPFO)

Zjednodušení daně z příjmu fyzických osob, a to jak zaměstnanců, tak samostatně výdělečně činných osob, vidíme ve zjednodušení výpočtu daňového základu. Spočívá v nastavení jednoduchého systému evidence a v přiznání veškerých příjmů plynoucích dané osobě. Po přechodnou dobu stabilizace veřejných rozpočtů navrhujeme snížení sazby a redukci pásem. Při dosažení úspor ve výdajích státního rozpočtu a při splnění kritérií pro vstup do eurozóny lze uvažovat o zavedení jedné sazby daně z příjmu fyzických osob. Její výše musí být stanovena tak, aby neohrožovala vyváženost státního rozpočtu.

Navrhujeme zavést tvrdší pravidla v systému sociálních dávek. Znamená to například podmínit výplatu podpory v nezaměstnanosti aktivní rekvalifikací a veřejnými pracemi. Aby se vyplatilo pracovat, bude podpora postupně snižována, až příjem dosáhne krajského průměru.

Navrhujeme zrušit veškeré další odpočty s problematickým efektem na prosperitu a účel jejich vzniku. Jedná se především o odpočty na úroky z úvěrů stavebního spoření (neslouží původnímu účelu), hypoték (nízké sazby, malá skupina poplatníků) a z životního pojištění (důchodová reforma řeší jinak). U stavebního spoření a hypoték je třeba zavést na přechodnou dobu pěti let státní příspěvek, který vyrovná ztrátu ze zrušených kompenzací. Stavební spoření konzumuje ročně až 17 miliard Kč a neslouží přímo k podpoře bydlení. Jeho zrušení zajistí dostatek prostředků pro přímou podporu startovacích bytů pro mladé a pro sociální dávku na bydlení. Podobně lze zrušit státní dotaci hypoték a nahradit ji garančním fondem na státní ručení hypoték pro mladé rodiny, které nemohou ručit nemovitostí. Podporu tak získají ti jedinci, kteří ji skutečně potřebují. Nárok na státní ručení hypotéky je jednou za život – tedy nerozhoduje věk.

3.4.2. Daň z příjmu právnických osob (DPPO)

Daň ze zisku vnímáme zejména jako nástroj pro motivaci investic a zatraktivnění naší ekonomiky. Proto je cílem Evropských demokratů okamžitě **snížit tuto daň na 19 procent**, přičemž do konce volebního období 2010 budeme usilovat o další snižování v závislosti na stavu státního rozpočtu až na cca **16 procent**. Jako důležitější nežli prosté stanovení daňové sazby však vidíme zjednodušení a zpřehlednění výkaznictví a evidence, stejně jako v provázání daňové a účetní legislativy.

3.4.3. Daň z přidané hodnoty (DPH)

Představuje v hospodářské politice Evropských demokratů nejdůležitější zdroj příjmů státního rozpočtu. Systém dvou sazeb DPH považujeme sice za nepřilíš průhledný a zneužitelný, nicméně vzhledem k dopadům zejména na nízkopříjmové skupiny, důchodce a rodiny s dětmi navrhujeme zachovat po přechodné období sníženou sazbu DPH u přesně specifikovaných druhů služeb a zboží (základní existenční potřeby, základní potraviny, základní služby pro fungování rodin a bydlení, nájmy, energie), přičemž drtivá většina zboží a služeb bude spadat do **hlavní, 16 procentní sazby DPH**.

Základní potřeby budou spadat do skupiny se **sníženou sazbou 8 procent**. Po přechodném období, kdy dojde ke stabilizaci příjmové situace zmíněných skupin populace, lze teprve začít uvažovat o sjednocení sazeb DPH na nejnižší možné úrovni dané Směrnicí EU, tedy na patnácti procentech.

Navrhujeme iniciovat v Radě ministrů financí EU diskusi o možnosti rozšíření tzv. britské **výjimky na nulovou DPH na dětské oblečení a potřeby**. Unie řeší problém poklesu populace a tato podpora mladým rodinám by mohla ulehčit jejich finanční situaci. Předseda Evropské komise José Manuel Barroso označil tento návrh za jeden z možných způsobů podpory rodin s dětmi a možnou diskusi podpořil.

3.5. Reforma zdravotnictví

V centru zdravotní reformy SNK Evropsští demokraté jednoznačně stojí pacient – občan. Cílem reformy je narovnání a zpřehlednění vztahů mezi jednotlivými prvky systému:

- občanem požadujícím péči a zčásti ji hradícím na základě uzavřené individuální pojistné smlouvy
- poskytovatelem péče – zdravotnickým zařízením
- zdravotní pojišťovnou, která má smluvní vztah s občanem

Stabilita a úroveň systému zdravotní péče je zajištěna prostřednictvím konkurence plátců, poskytovatelů i dodavatelů a v podmínkách přiměřené regulace dané státem. Základním nástrojem dosažení cíle je změna financování zdravotnictví a zásadní změna kompetencí jednotlivých součástí systému.

Současný systém považuje nemocenské pojištění za daň. SNK Evropsští demokraté však chtějí tuto daň nahradit individuální zdravotně pojistnou smlouvou uzavřenou mezi občanem a zdravotní pojišťovnou. Smlouva umožní sjednat pojištění nad rámec stanovené povinné sazby, které bude pokrývat nadstandardní péči a další výkony dle dohody. Všechny pojišťovny budou postaveny na roveň, VZP se tedy stane běžnou zdravotní pojišťovnou bez mimořádného postavení. Úhrada za nadstandard může být stanovena procentem nad základní sazbu nebo může být hrazena hotově.

Změna fungování zdravotnictví je pro SNK Evropsští demokraté zásadní podmínkou pro zlepšení kvality našeho života. Stav českého zdravotnictví je dlouhodobě neudržitelný. Charakterizuje ho téměř neomezená poptávka ze strany pacientů a zcela neomezená nabídka ze strany poskytovatelů služeb i zboží a zároveň omezené zdroje pro financování. Zabezpečuje lepší či horší existenci zdravotnických zařízení a nestará se o skutečné potřeby pacienta. Výsledkem je nevyvážený a neefektivní systém. Ministerstvo zdravotnictví neoprávněně a kontraproduktivně zasahuje do systému veřejného zdravotního pojištění.

3.5.1. Individuální zdravotně-pojistná smlouva

SNK Evropští demokraté navrhuji zavedení *individuální pojistné smlouvy* mezi zdravotní pojišťovnou a občanem. Bude povinně obsahovat povinnou minimální základní složku a dobrovolně sjednanou variabilní část pojištění v různém rozsahu (například pojistné třídy, variabilní zdravotně – pojistné plány či preventivní programy).

Základní sazba za desetiprocentní odvod ze mzdy bude garantovat zařazení do systému základní zdravotní péče, jakož i zákroky v situacích ohrožujících život pacienta (transplantace) a při chronických onemocněních.

Dále bude mít občan možnost vybrat si z nabídek zdravotních pojišťoven tu, která nejvíce odpovídá jeho individuálním požadavkům a možnostem. Tato pojišťovna by pro něho u poskytovatelů smluvně zajišťovala zdravotní péči. Nabídky pojišťoven se budou lišit rozsahem krytí, způsobem organizace přístupu ke zdravotní péči, velikostí spoluúčasti apod.

Toto rozlišení by postupně zahrnovalo i další nadstandardní složky hrazené již mimo základní zdravotní pojištění v dohodnuté výši odvodu či v systému přímé úhrady.

3.5.2. Vícezdrojové financování zdravotnictví

Financování zdravotnictví musí být vícezdrojové a nezávislé na státním rozpočtu. Místo stávající "zdravotní daně" chceme zavést skutečné zdravotní pojištění. Mělo by sestávat z povinného individuálního zdravotního pojištění a dobrovolně sjednané části komerčního připojištění.

3.5.2.1. Základní pojistná sazba 10 – 12 %

U produktivních plátců navrhujeme snížit úroveň povinné sazby pojistného z dnešních 13,5 procenta optimálně až na 10 (přechodně 12) procent, podle vývoje financování celého systému. Odvod ve výši 10 (12) % pokryje garantovanou zdravotní péči a část výkonů a léků předem určených. Horní limit se navrhuje ve výši cca pětinasobku minimálního příjmu. Podmínkou udržení této částky pojistného ale bude splnění stanovených preventivních kroků (preventivní návštěvy lékaře, omezení zdraví škodlivých aktivit atd.). Nemocenské pojištění – nově pojištění proti ztrátě výdělků, bude věcí individuálního rozhodnutí občana – zaměstnance i OSVČ – a bude nabízeno komerčními pojišťovnami.

K vyrovnání podmínek zaměstnanců a podnikajících fyzických osob (pro udržení možnosti práce na fakturu v hlavním pracovním poměru tam, kde je výhodnější) navrhujeme sblížit sazby odvodů – u OSVČ jako základ pro odvod navrhujeme 60 – 75 procent rozdílu mezi příjmy a výdaji, horní limit také ve výši pětinasobku minima jako u zaměstnanců.

Na rozdíl od současnosti uhradí celou částku zaměstnanec ze své hrubé mzdy (sloučení dnešní platby zaměstnance a zaměstnavatele do jedné). Živnostníci (OSVČ) budou hradit 10 (12) % pojistného ze základu odpovídajícího 60 procentům čistých příjmů. Výše základu u OSVČ bude stanovena na základě politické dohody o rovnoprávnosti a přijatelnosti práce na fakturu jako rovnocenného způsobu zaměstnání. Navrhujeme stanovit strop pro výpočet povinného pojistného například ve výši pětinasobku minimálního příjmu. U neproduktivních plátců je zákonem stanovena výše povinného pojištění hrazeného státem.

3.5.2.2. Přiměřená spoluúčast pacientů

Způsob úhrady zdravotní péče pacientem spočívá ve zdravotním pojištění a v přímých platbách formou komerčního připojištění. Výše spoluúčasti by měla být zvýšena z dnešních 8-9 procent na přibližně 15-20 procent běžných v zemích EU, což bude občanům kompenzováno dvěma způsoby:

- a) odpovídajícím snížením povinného pojistného a stanovením stropu

- b) u sociálně slabých občanů proplacením příslušné části státem či jinou úrovní veřejné správy (vyrovnávací sociální dávka)

3.5.2.3. Paušální poplatky motivují

Dvouletá zkušenost ze sousedního Slovenska potvrzuje oprávněnost návrhu paušálních poplatků pro přiměřenou regulaci poptávky po zdravotnických službách a pro větší zainteresování pacienta. SNK Evropští demokraté navrhují nízké povinné paušální poplatky (mohou být hrazené hotově, nebo je lze pokrýt z připojištění v individuální pojistné smlouvě):

- poplatek za návštěvu ambulantního lékaře ve výši cca 30 Kč (příjem zdravotnického zařízení)
- poplatek za některé služby při hospitalizaci (strava, teplo, prádlo, vodné a stočné atd.), cca 80-100 Kč/lůžko a den (příjem zdravotnického zařízení)
- poplatek za recept při vyzvednutí léků v lékárně ve výši 20 Kč (10 Kč lékárna, 10 Kč pojišťovna)
- poplatek za zdravotní dopravu mimo rychlé záchranné služby (2 Kč/km – příjem přepravce)

U chronicky nemocných a sociálně slabých lze poplatek za pobyt v nemocnici hradit vyrovnávací sociální dávkou.

3.5.2.4. Platby státu, krajů a obcí do systému zdravotnictví

Navrhujeme stanovit platby státu a krajů, případně obcí do systému zdravotnictví takto:

- povinná, zákonem stanovená platba za neproduktivní občany
- povinná účast na zajištění přednemocniční urgentní péče a pohotovostních služeb v regionu
- úhrada sociálních hospitalizací, která je součástí systému sociální péče
- cílené dotace na provoz super specializovaných středisek, výzkumných center a zdravotnického školství (fakultní nemocnice apod.)
- spolufinancování rezortních zdravotnických zařízení (například ministerstva obrany)
- dobrovolné dotace zdravotnických zařízení pro podporu sítě v zájmu zajištění dostupnosti zdravotní péče

3.5.2.5. Nemocenské pojištění

Nemocenské pojištění je možno zachovat (dnes 4,4 procenta), nebude však povinné a bude se nazývat pojištěním proti ztrátě výdělku. Jeho cena bude záviset na konkurenčních nabídkách pojišťoven.

Zákonné úrazové pojištění zaměstnanců bude i nadále hradit zaměstnavatel s tím, že cílem úzké spolupráce zdravotní pojišťovny a zaměstnavatelů bude vysoká motivace zařadit pracovníka zpět do pracovního procesu v návaznosti na kvalitu léčby, včasnou a vhodnou rehabilitaci a případnou rekvalifikaci ještě v době rekonvalescence.

3.5.3. Rovné postavení zdravotních pojišťoven

SNK Evropští demokraté navrhují přeměnu zdravotních pojišťoven na akciové společnosti. SNK Evropští demokraté navrhují zavést konkurenci zdravotních pojišťoven a rozbití monopolu VZP, který silně deformuje trh a brání jeho přiměřenému rozvoji. Navrhuje se omezit počet pojištěnců na jednu pojišťovnu zákonem s dolní hranicí 200 000 a horní hranicí 2 000 000 občanů.

3.5.4. Zřízení nezávislého dozorčího orgánu

SNK Evropští demokraté navrhují zřízení apolitického, nezávislého dozorčího orgánu, který bude mít odpovědnost za stabilitu systému zdravotnictví. Cílem navrženého řešení je omezit nekoncepční politické zásahy ministerstva zdravotnictví do systému.

Dozorčí orgán bude dohlížet na cenovou přiměřenost trhu poskytovatelů, plátců a dodavatelů, bude garantovat vydávání ceníku zdravotní péče (s definicí standardů a kategorizací výkonů na plně hrazené, částečně hrazené a nehrazené ze základní složky pojištění), bude zodpovídat za vytváření ceníku léků a zdravotnických prostředků (stanovení limitních cen a výše úhrad ze základní složky pojištění) a stanovení kritérií pro minimální síť zdravotnických zařízení. Dozorčí orgán bude moci zasáhnout do systému podle předem daných pravidel pro udělování či odebrání licencí zdravotním pojišťovnám, uvalení nucené správy a při antimonopolních opatřeních.

3.5.5. Integrovaný informační systém ve zdravotnictví

Tento systém umožní výměnu dat mezi všemi subjekty v systému. Zdravotnická zařízení budou mít povinnost zveřejňovat stanovená data o rozsahu a kvalitě poskytované péče. Bude existovat smluvní volnost mezi pojišťovnami a zařízeními, jejichž výběr závisí na svobodné volbě pacienta, který má právo na veškeré informace o svém účtu.

3.6. Důchodová reforma

SNK Evropských demokratů navrhuje reformovat penzijní systém zavedením třípilířového systému založeného na spojení mezigenerační solidarity a spravedlivé dělby dle vložených prostředků. Hlavními stavebními kameny systému jsou adresnost, spravedlnost a partnerství soukromého a veřejného kapitálu. Důchody jsou v tomto modelu financovány výchovou dětí a vytvořením dostatečných úspor během produktivního života.

Tři pilíře penzijní reformy navrhujeme následovně:

1. pilíř – dlouhodobě udržitelný průběžný systém mezigenerační solidarity (pokračování současného systému)
2. pilíř – povinný kapitálový penzijní systém – osobní účet (v současnosti není)
3. pilíř – dobrovolný doplňkový kapitálový penzijní systém (dnes funguje, ale ne dostatečně efektivně)

3.6.1. První pilíř – průběžný systém

Základní odvod do systému pro ty občany, kteří budou přispívat do dvou povinných pilířů, navrhujeme na úrovni 24 procent, přičemž polovina z tohoto odvodu je směřována do prvního průběžného pilíře, druhá polovina do povinného kapitálového pilíře. Do průběžného pilíře tak bude občan odvádět ze svého příjmu 12 procent.

(Veškeré odvody jsou vyčísleny z hrubé mzdy zaměstnance – zaměstnavatelé neodvádějí žádné odvody nad rámec hrubé mzdy zaměstnance, který tak zná všechny odvody a daně).

3.6.2. Druhý pilíř – povinný osobní účet

Odvod do povinného kapitálového pilíře bude snižován v závislosti na počtu vychovávaných dětí, do maximálního počtu tří. Výchovu dítěte – tedy občana financujícího důchodový systém v budoucnu – považujeme za investici rovnou investici peněžní. Proto budou přispívat maximální mírou 12 procent svého příjmu občané nevychováající žádné dítě, občané s jedním dítětem pak 9 procenty, se dvěma dětmi 6 procenty a se třemi a více dětmi 3 procenty. Rozdíl v celkových

odvodech do penzijního systému mezi bezdětným pojištěncem a pojištěncem se třemi dětmi tak bude činit 9 procent (24 procent oproti 15 procentům). Minimální důchod by měl představovat zhruba polovinu průměrné mzdy dosahované v ekonomice a v závislosti na výši příjmu až zhruba polovinu mzdy dosahované individuálním pojištěncem v průběhu jeho aktivního přispívání do systému.

Aby bylo dosaženo spravedlivé dělby naspořených prostředků, považujeme povinný kapitálový pilíř za komerční formu spoření. Správa fondů bude podléhat státnímu dohledu, nebude však státem řízena. Občan si bude moci zvolit, kam chce směřovat svůj povinný vklad. Navrhuje se stanovit horní limit pro výpočet odvodu na pětinašobek minimálního příjmu.

3.6.3. Třetí pilíř - individuální penzijní pojištění

Třetí pilíř představuje již dnes známý princip individuálního penzijního připojištění, které se řídí standardními pravidly kolektivního investování (tzv. veřejnoprávní fond s garancí státu a s účastí státu ve správním orgánu.).

3.6.4. Dobrovolné pojištění invalidní a pozůstalostní

Navrhujeme vyčlenit ze systému pojištění invalidní a pozůstalostní. V současné době zkonsumují tato pojištění cca 8 procent ze sociálních odvodů. Pozůstalostní pojištění bude zrušeno, protože jeho existence není v souladu návrhem SNK Evropští demokraté na reformu penzí.

Jsmo přesvědčeni, že oddělením invalidního pojištění od systému starobních penzí dojde k celkovému zefektivnění systému a na invalidní připojištění bude postačovat příspěvek ve výši 4 procent příjmů. Je na politickém rozhodnutí a vůli kompenzovat případný schodek ze státního rozpočtu, zda by bylo možno považovat je za dobrovolné individuální pojištění na komerční bázi podobně jako dnešní nemocenské pojištění, které nahrazujeme dobrovolným pojištěním proti ztrátě výdělku.

Celkové maximální zatížení pro plně spořicího a děti nevychovávacího občana bude činit 24 až 28 procent, naopak při třech a více dětech a bez invalidního pojištění bude občanova úhrada činit pouze 15 procent s horním stropem pětinašobku minimálního příjmu.

3.7. Reforma sociálních dávek

Oproti současnému nepřehlednému systému zahrnuje náš koncept méně kategorií sociálních dávek a je postaven na celkové výši příjmů rodiny či jednotlivce a aktivní motivaci ke změně postavení. Získání dávek bude podmíněno opakovanou žádostí a prokazováním příjmu a majetkových poměrů.

Finanční prostředky na sociální služby navrhujeme poskytnout přímo uživatelům, a nikoliv poskytovatelům sociálních služeb. Poskytovatelé (příspěvkové organizace krajů a obcí, neziskové organizace – občanská sdružení, humanitární a církevní organizace apod.) by měly mít při naplnění národních standardů kvality služeb rovný přístup k finančním prostředkům prostřednictvím uživatelů jejich služeb.

3.7.1. Podpora v nezaměstnanosti – práce se musí vyplatit

Cílem reformy je nastavit takový vztah mezi výší a podmínkami vyplácení podpory v nezaměstnanosti, aby nebylo pro občany výhodnější pobírat podporu nežli pracovat. Vytvoříme systém dávek, které budou poskytovány na základě splnění předem stanovených předpokladů – výkon veřejných prací pro obec, účast v rekvalifikačních kurzech, přechodné přijetí méně kvalifikované práce, aktivní účast na hledání pracovního uplatnění či ochota dojíždět a stěhovat se za prací. Podpora v nezaměstnanosti bude vyplácena v částečné výši také po přechodnou dobu (do 6 měsíců) po přijetí práce za nižší mzdu, než je průměr v kraji. Při neplnění podmínek nebude podpora po 12 měsících vyplácena, bude vypočtena sociální dávka pouze ve výši absolutního životního minima.

3.7.2. Rodičovský příspěvek

V otázce rodičovského příspěvku (viz podprogram Rodinná politika) navrhujeme kalkulaci dávky podle výše příjmů poplatníka či rodiny. Pokud doloží nižší příjmy, než je stanovené minimum na hlavu pro daný rok, bude rozdíl vyrovnán až do této výše („odměna“ pro jednoho rodiče na mateřské tak činí 6 000 + 3 000 na jedno dítě a měsíc). Maximální lhůta výplaty činí 3 roky po porodu.

3.7.3. Dávka na bydlení

SNK Evropští demokraté navrhuje vyplácet po určitou dobu (6, 12, 18 měsíců) sociální dávku na bydlení do úrovně minimálního příjmu na osobu či rodinu (6 000 Kč pro dospělou osobu + 3 000 Kč na jedno dítě). Tato vyrovnávací dávka se postupně snižuje, do 18 měsíců pak lze ve spolupráci s obcí zajistit nájem v odpovídajícím sociálním bytě. U seniorů nad 75 let a u osob se zdravotním postižením se částka nesnižuje po dobu 18 až 36 měsíců. Obce mohou nad rámec zákona přispívat na bydlení občanů nebo stanovit sociální nájemné.

3.7.4. Vyrovnávací dávka u sociálně potřebných

Ekonomicky nejslabším občanům lze individuálně přispívat na manipulační poplatky u lékaře a pobyt ve zdravotnickém zařízení, na podporu ve výjimečných životních situacích apod.

Dodatek k programu:

Energetická politika

Domníváme se, že **oblast energetiky se stává klíčovou pro prosperitu a bezpečnost** nejen ČR, ale všech zemí Evropské unie. Podle odhadů bude v roce 2030 EU závislá ze 70 % na dovozu veškeré energie (z toho 90 % ropy a 80 % dovozu plynu) ze zahraničí. Nevyzpytatelné ceny energetických surovin jsou navíc dalším potenciálním rizikem.

Budeme se proto zasazovat za **společnou energetickou politiku unie**, která zajistí fungování efektivních otevřených konkurenčních trhů s elektřinou a plynem, bezpečnost dodávek energie pro ČR a bude podporovat energetickou účinnost a úspory energie, jakož i rozvoj nových a

obnovitelných zdrojů energie. Stanovení podmínek pro využívání energetických zdrojů i volby mezi různými energetickými zdroji chceme i nadále zachovat v pravomoci členských států.

SNKED podporují investice do **alternativních zdrojů energie** a politiku **zvyšování energetické účinnosti**, tj. šetrné zacházení s energetickými zdroji a racionální snižování energetické spotřeby při využití moderních technologií. Důraz klademe na oblasti životního prostředí a výzkumu, především na obnovitelné energie, čisté uhelné technologie a zacházení s jaderným odpadem.

Jaderná energie se na výrobě elektrické energie podílí zhruba třetinou a do budoucna je pravděpodobné, že se díky zvyšující se závislosti na ropě a ropných produktech a díky závazkům k redukci emisí skleníkových plynů tento podíl minimálně sníží. Rozvoj jaderné infrastruktury podporujeme za podmínky, že je musí být postupováno striktně v souladu se všemi bezpečnostními a ekologickými standardy EURATOM.

Za klíčovou považujeme otázku **využití zásob uhlí**, které je pro českou energetiku klíčovou surovinou. Další těžba uhlí v ČR nesmí být doprovázena degradací životního prostředí. Za nezbytné považujeme podporu investic do technologií, které by umožnily těžbu uhelných zásob bez nevratných kroků s negativním dopadem na kvalitu života lidí.